

Liv Anne Støren og Nina Sandberg

**Gjennomstrømning i videregående opplæring
1994-1999**

Videreføring av evalueringen av Reform 94

NIFU skriftserie nr. 8/2001

NIFU – Norsk institutt for studier
av forskning og utdanning
Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo

ISSN 0808-4572

Forord

Formålet med dette notatet er å dokumentere gjennomstrømningen i videregående opplæring fram til og med 1999 for de to første grunnkurskullene i Reform 94. Dermed dokumenteres gjennomstrømningen ytterligere ett skoleår i forhold til det som tidligere er presentert av NIFU gjennom ulike rapporter i tilknytning til evalueringen av Reform 94.

I tillegg til å presentere data for avgangselever et ytterligere år utover tidligere rapporteringer, har vi for første gang med data fra LINDA fagopplæring. Dette gjelder opplysninger om inngåtte lærekontrakter i årene 1995-1999 og opplysninger om hvorvidt elever fra de to kullene har gått opp til fag/svenneprøve samt resultatet av disse prøvene, fram til og med 31. desember 1999.

Prosjektet som her rapporteres, er utført på oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, fra og med høsten 2000 for det da nyopprettede Læringscenteret, som har overtatt ansvaret for dette prosjektet og andre liknende prosjekter. Prosjektet inngår som et av flere prosjekter ved NIFU som viderefører evalueringen av Reform 94. Notatet er utarbeidet av forsker Nina Sandberg og seksjonsleder Liv Anne Støren.

Datagrunnlaget er i hovedsak materiale fra det fylkeskommunale inntaket til videregående opplæring (LINDA inntak). Dette materialet er koplet til data fra LINDA fagopplæring. Dataene er innhentet fra fylkeskommunene via Enet A/S.

Et notat med en foreløpig presentasjon av resultatene ble gitt oppdragsgiverne i august 2000. Det foreliggende notatet er en videreføring av dette tidligere notatet, ved at vi har inkludert data fra LINDA fagopplæring som NIFU mottok først høsten 2000 og som var klart for videre bearbeiding og analyse vinteren 2001.

Tidligere NIFU-forsker Birgitta Szanday takkes for programmeringsarbeid for å tilrettelegge data fra LINDA inntak i perioden 1997-1999, der hun videreførte arbeidet til tidligere NIFU-forsker Nils Vibe, som også takkes særskilt. Men ikke minst må Birgitta Szanday takkes for konsulentbistand høsten 2000 når det gjelder omfattende programmeringsarbeid i tilknytning til tilrettelegging av dataene fra LINDA fagopplæring, herunder for å gi mulighet til kopling til materialet fra LINDA inntak. Forsker Eifred Markussen takkes for nyttige innspill og kommentarer.

Oslo april 2001

Petter Aasen
Direktør

Liv Anne Støren
Seksjonsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Innledning	11
1.1 Sentrale begreper	12
1.1.1 "I rute"	12
1.1.2 Elevgrupper og kategorier i flytdiagrammene	13
1.2 Datagrunnlag	14
1.3 Betingelser for å regnes med i kategorien "fag/svenne-prøve, lærling"	15
1.4 Leserveiledning til flytdiagrammene	16
2 Gjennomstrømning og kompetanseoppnåelse i ulike elevgrupper etter rettighetsstatus. 1994-kullet.....	19
2.1 Gjennomstrømning for hele 1994-kullet	19
2.2 Sideblikk på fag/svenneprøven. Hele 1994-kullet	21
2.3 Gjennomstrømning blant elever med rett til opplæring. 1994-kullet.....	24
2.3.1 Kompetanseoppnåelse blant rettselevne – hva med stryk?	26
2.4 Elever uten rett til opplæring. 1994-kullet	27
3 Gjennomstrømning blant allmennfag- og yrkesfagelever	29
3.1 Gjennomstrømning blant allmennfag- og yrkesfagelever med rett til opplæring	29
3.2 Gjennomstrømning blant allmennfag- og yrkesfagelever uten rett til opplæring	33
4 Gjennomstrømning blant gutter og jenter med rett til opplæring som startet i yrkesfaglige studieretninger	36
5 Sammenlikning av 1994-kullet og 1995-kullet.....	40
5.1 Innledning.....	40
5.2 Andeler av 1994-kullet og 1995-kullet som var i rute etter fire opplæringsår. Med og uten rett til opplæring.....	41
5.3 Andeler av allmennfag- og yrkesfagelever med og uten rett til opplæring som var i rute etter fire opplæringsår. 1994- og 1995-kullet.	43
Litteratur.....	46
Vedlegg	47

Sammen drag

Av hele kullet som startet i videregående opplæring høsten 1994, var ca. 75 prosent i mål med eller i rute mot kompetanseoppnåelse våren 1999, det vil si fem år etter start i grunnkurs. Disse hadde vært avgangselever enten våren 1997, 1998 eller 1999, eller var lærlinger. Stryk blant avgangselevne er ikke fratrukket.

Andelen lå våren 1999 ni prosentpoeng høyere enn våren 1997, det vil si etter tre opplæringsår for dette kullet. Det fjerde opplæringsåret økte andelen som var i rute eller i mål med åtte prosentpoeng, men det femte året var økningen på bare ett prosentpoeng. Disse andelene er basert på data fra LINDA inntak, det fylkeskommunale registreringssystemet for søkere og elever i videregående opplæring.

Når en tar hensyn til data fra LINDA fagopplæring til og med utgangen av 1999, berøres andelene svært lite, med en økning til 75,5 prosent. Høsten 1999 hadde 50,5 prosent av hele kullet oppnådd, eller var i rute mot, studiekompetanse, 5 prosent skolebasert yrkeskompetanse, 19 prosent fagkompetanse, det vil yrkeskompetanse basert på opplæring i fag under lov om fagopplæring¹ med avsluttende fag/svenneprøve, og knapt 1 prosent ”annet”, det vil si uspesifisert. For dem som har oppnådd både yrkeskompetanse og studiekompetanse, er det sist registrerte kompetanse som her er medregnet.

Blant de av elevene som startet i videregående opplæring høsten 1994 som var registrert *med rett* til opplæring, var vel 84 prosent i mål med eller i rute mot kompetanseoppnåelse våren 1999. Andelen lå da ti prosentpoeng høyere enn våren 1997, det vil si etter tre opplæringsår. Det fjerde opplæringsåret økte andelen som var i mål eller i rute blant rettselevne med nesten ni prosentpoeng, men det femte året var økningen på bare ett prosentpoeng. Rammen for uttak av tre års opplæring var fire år, og det var altså relativt mange av rettselevne som benyttet denne muligheten det fjerde året, etter tidligere avbrudd eller forsinkelser, mens det var svært få nye som var registrert mot kompetanseoppnåelse det femte året.

Når vi supplerer med data fra LINDA fagopplæring til og med 31. desember 1999, berøres ikke andelene i forhold til det som ble registrert våren 1999 blant rettighetselevne. Høsten 1999 hadde nær 60 prosent av rettselevne oppnådd, eller var i rute mot, studiekompetanse, vel 4 prosent skolebasert yrkeskompetanse, 19,5 prosent fagkompetanse, og knapt 1 prosent ”annet”, i alt 84,4 prosent, mens 15,6 prosent var utenfor eller forsinket.

Blant elever som startet i videregående opplæring høsten 1994 som var registrert *uten rett* til opplæring, var bare vel 45 prosent i mål med eller i rute mot kompetanseoppnåelse våren 1999. Andelen lå da 7 prosentpoeng høyere enn våren 1997, det vil si etter tre

opplæringsår. Det fjerde opplæringsåret økte andelen som var i rute eller i mål med nær 6 prosentpoeng, og det femte året var økningen på 1,5 prosentpoeng.

Når en tar hensyn til data fra LINDA fagopplæring til og med utgangen av 1999, øker andelen som er i mål blant dem som var uten rett til opplæring, til ca 48 prosent. Høsten 1999 var vel 21 prosent av dem som var uten rett til opplæring, i mål med eller i rute mot studiekompetanse, vel 6 prosent skolebasert yrkeskompetanse, 19 prosent fagkompetanse og vel 1 prosent ”annet”.

Blant rettselever som hadde startet i *allmennfaglige grunnkurs* høsten 1994, var 94,5 prosent i mål med eller i rute mot kompetanseoppnåelse høsten 1999, med nær 91 prosent studiekompetanse, nær 3 prosent yrkeskompetanse (skolebasert yrkeskompetanse eller fagkompetanse) og nær 1 prosent ”annet”.

Blant rettselever som hadde startet i *yrkesfaglige grunnkurs* høsten 1994, var 72 prosent i mål med eller i rute mot kompetanseoppnåelse høsten 1999, med 20 prosent studiekompetanse, vel 9 prosent skolebasert yrkeskompetanse, vel 42 prosent fagkompetanse og nær 1 prosent ”annet”.

Blant *jenter* med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994, var 77 prosent i mål med eller i rute mot kompetanseoppnåelse høsten 1999, med 34 prosent studiekompetanse, 13 prosent skolebasert yrkeskompetanse, vel 29 prosent fagkompetanse og nær 1 prosent ”annet”. Andelen med både yrkeskompetanse og studiekompetanse inngår (i all hovedsak) i andelen med studiekompetanse. Det er sist registrerte kompetanse som gjelder. Det får spesiell betydning for jenter som startet i yrkesfag, siden mange av dem tar allmennfaglig påbygging med sikte på studiekompetanse, ofte etter fullført yrkeskompetanse, men også i stedet for yrkeskompetanse.

Blant *gutter* med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994, var det færre som var i mål enn blant jentene, vel 68 prosent høsten 1999. Disse fordelte seg slik: vel 9 prosent studiekompetanse, nær 7 prosent skolebasert yrkeskompetanse, vel 52 prosent fagkompetanse og nær 1 prosent ”annet”.

En sammenlikning av progresjon og kompetanseoppnåelse blant rettselever som startet i grunnkurs høsten 1995 med rettselever som startet høsten 1994, viser at det knapt var noen forskjeller mellom de to kullene. Vi har her tatt hensyn til nye data fra LINDA fagopplæring. Vi finner da at progresjonen var noe bedre for 1995-kullet enn vi har presentert i tidligere rapporteringer, der vi bare hadde basert oss på data fra LINDA inntak.

¹ Lov om fagopplæring ble fra og med 1.8. 1998 opphevet, og fagopplæring er etter den tid regulert av Opplæringslova, jamfør Besl.O.nr.68 (1997-1998).

I 1995-kullet utgjorde elever uten rett til opplæring en mye lavere andel enn i 1994-kullet, og elever uten rett har dårligst progresjon, slik at når hele kullet ses samlet, var det best progresjon i 1995-kullet. Blant elever uten rett i 1995-kullet, var det likevel dårligere progresjon enn blant elever uten rett i 1994-kullet. Det kommer av de mange 17-åringene uten rett i 1994-kullet, en aldersgruppe med relativt god progresjon og som ikke fantes i kategorien uten rett i 1995-kullet.

Når vi tar hensyn til data om inngåtte lærekontrakter fra LINDA fagopplæring, var 86 prosent av elever med rett til opplæring i 1995-kullet i rute mot kompetanseoppnåelse fire år etter start i grunnkurs, høsten 1999. Disse fordelte seg slik: 57,5 prosent studiekompetanse, vel 5 prosent skolebasert yrkeskompetanse, vel 22 prosent fagkompetanse og nær 1 prosent ”annet”. Tilsvarende tall for 1994-kullet høsten 1998, var: Vel 58 prosent studiekompetanse, vel 4 prosent skolebasert yrkeskompetanse, nær 23 prosent fagkompetanse og vel 1 prosent ”annet”, i alt 86 prosent. Når vi konsentrerer oss om rettighetselevene, er det med andre ord meget stor likhet mellom de to kullene.

1 Innledning

I det foreliggende notatet viderefører vi tidligere analyser av ulike elevgruppers gang gjennom videregående opplæring, jamfør Støren, Skjersli og Aamodt (1998), som var NIFUs sluttrapport i evalueringen av Reform 94.

NIFUs siste analyser, fra 1998, tok for seg perioden fra høsten 1994 til våren 1998. Analysene viste for det første at gjennomstrømningen til de to første reformkullene var nokså lik. En annen viktig konklusjon fra disse analysene var at Reform 94 har medvirket til en kraftig forbedring av gjennomstrømningen i videregående opplæring. Med reformen er andelen på yrkesfagene som fulgte optimal progresjon doblet. Andelen som begynte på tredje opplæringsår to år etter at de startet i videregående opplæring, økte nemlig fra 30 til 60 prosent. Disse andelene gjelder de yngste elevene, som kom rett fra grunnskolen.

I dette notatet beskriver vi gjennomstrømningen for 1994-kullet et steg videre, det vil si fram til våren 1999 for dem som var registrert som avgangselever i LINDA inntak, og fram til utgangen av 1999 for dem som var lærlinger og/eller hadde gått opp til fag/svenneprøve. Gjennomstrømningen visualiseres ved hjelp av flytdiagrammer for

- Elever med og uten rett samlet og separat, uansett studieretning (figurene 1, 2 og 3)
- Elever med rett til opplæring som hadde startet i allmennfaglige studieretninger (figur 4)
- Elever med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige studieretninger (figur 5)
- Elever uten rett til opplæring som hadde startet i allmennfaglige studieretninger (figur 6)
- Elever uten rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige studieretninger (figur 7)
- Jenter og gutter med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige studieretninger (figurene 8 og 9).

I tillegg vil vi sammenlikne de to grunnkurskullene fra 1994 og 1995, og se på hvor mange i hvert kull som var i rute eller i mål ved utgangen av det fjerde året etter at de startet i videregående opplæring. Her sammenlikner vi både resultater basert på data fra LINDA inntak alene, som i tidligere rapporter, samt resultater der vi kombinerer data fra LINDA fagopplæring med data fra LINDA inntak.

Tilleggsopplysninger gjennom materialet fra LINDA fagopplæring synes å få større betydning for resultatene for 1995-kullet enn for 1994-kullet, noe som gjør at vi får noe annerledes resultater med hensyn til forskjeller/likheter mellom de to kullene enn det vi tidligere har funnet. Vi viser til kapittel 5.

1.1 Sentrale begreper

I notatet bruker vi en del begreper som vi skal forklare før flytdiagrammer og resultater presenteres.

1.1.1 "I rute"

Uttrykket "i rute" mot kompetanseoppnåelse brukes fordi:

- a) Lærlinger som er i avslutningen av det første av to år med læretid i bedrift (tredje opplæringsår) medregnes.
- b) Noen avgangselever har strøket, men opplysningene om karakterer fra fylkeskommunene i LINDA inntak, er mangelfulle (jamfør Edvardsen m. fl. 1998). Privatisteksamener har vi dessuten ingen data om (utenom §20 kandidater til fagprøven, nå praksiskandidater).

Å være i rute mot kompetanseoppnåelse vil for de aller fleste si at de har oppnådd den type kompetanse som omtales, og dette vil gjelde i stadig større grad utover i perioden som omtales. Det er to grunner til det:

- 1) Det er sannsynlig at mange av dem som har strykkarakterer, vil ha tatt opp igjen og bestått det aktuelle faget, og dermed skaffet seg full studie- eller yrkeskompetanse. Dette kan for eksempel oppnås ved å gå opp som privatist i enkeltfag.
- 2) For elever i fag under lov om fagopplæring ("i lærefag") har vi etter hvert fått pålitelige opplysninger om kompetanseoppnåelse. I flytdiagrammene vil dermed de fleste i kategorien "Fag/svenneprøve, evt. lærling" høsten 1999, faktisk ha bestått fagprøven. Unntak her er en del nye lærlinger som også er regnet med, hvis sluttdato for deres læreforhold er satt senere enn utgangen av 1999 (jamfør avsnitt 1.3).

Vi vet altså ikke nøyaktig hvor mange av dem som var i rute som faktisk også var kommet i mål med kompetanseoppnåelse. Det er hovedgrunnen til at vi som regel bruker betegnelsen "i rute eller i mål".

For de elevene vi her ser på, gjaldt lov om fagopplæring, som fra og med sommeren 1998 ble en del av Opplæringslova. Om disse elevene bruker vi her betegnelsen "i lærefag". For elever i lærefag har vi i større grad tatt hensyn til data om kompetanseoppnåelse enn vi har kunnet gjøre for andre avgangselever. Vi antar imidlertid at dette har liten betydning for sammenlikningen, siden som nevnt mange av dem som har strøket blant avgangselevne, kan ha gått opp som privatist (enkelte har også tatt et år om igjen i fylkeskommunal videregående opplæring). Å ta hensyn til opplysninger om stryk våren 1997, det året vi hadde flest slike opplysninger, vil derfor gi et mer usikkert og tilfeldig resultat.

De som er "i lærefag" vil i hovedsak si lærlinger, men også enkelte som har gått opp som privatist etter lang relevant arbeidspraksis, samt elever som har gått på alternativt

videregående kurs II (VKII) i skole i stedet for læreplass, vesentlig fordi læreplass ikke kunne skaffes.

”I rute våren 1997” er elever fra grunnkurskullet 1994 som tre år etter at de startet i videregående opplæring, var ved avslutningen av det tredje opplæringstrinnet, det vil si var registrert som lærling eller avgangselev i LINDA inntak våren 1997.

”I rute våren 1998” er elever som enten hadde vært i rute (eller i mål) våren 1997 eller var kommet i rute (eller i mål) våren 1998.

”I rute våren 1999” er elever som enten hadde vært i rute (eller i mål) våren 1997 eller våren 1998, eller var kommet i rute (eller i mål) våren 1999.

”I rute høsten 1999” tilsvarer ”i rute våren 1999”, men tilleggsopplysninger om lærlinger som ikke var med i materialet fra LINDA inntak er kommet med, samt opplysninger fra LINDA fagopplæring om resultatet av prøveavleggelse.

1.1.2 Elevgrupper og kategorier i flyttdiagrammene

”Forsinket eller utenfor” opplæringssystemet er elever som ikke er i rute etter definisjonene over. Jo lenger en kommer ut i tid, vil dette i økende grad gjelde elever som har falt fra og i mindre grad gjelde elever som er forsinket. Kategorien vil da i hovedsak dekke de som er utenfor. I denne gruppen vil det imidlertid være mange som har delkompetanse. Dokumentasjonen av delkompetanse i datamaterialet vi har kunnet benytte, har vært varierende og framstått som noe tilfeldig. Derfor er personer som har oppnådd ulike former for delkompetanse, *ikke* identifisert i denne rapporteringen.

Med endringer i opplæringslova ble betegnelsen ”delkompetanse” fra og med juni 2000 avløst av betegnelsen ”kompetanse på lavere nivå”. På samme tidspunkt ble betegnelsen ”lærekandidat” innført. Lærekandidater er personer som tegner opplæringskontrakt med tanke på kompetanseprøve som viser det nivået kandidaten har nådd fram til, en kompetanse på lavere nivå enn full fagkompetanse, jamfør Ot.prp. nr. 44 (1999-2000). I dette notatet, som omhandler elever/lærlinger i tiden før de siste endringene i opplæringsloven, er det av naturlige grunner ingen omtale av slik type kompetanse; de aktuelle elevene vil inngå i gruppen som er ”forsinket eller utenfor”.

”Yrkesfagelever” er elever som startet på grunnkurs i en av de ti² yrkesfaglige studieretningene som leder fram enten mot skolebasert ”yrkeskompetanse” etter tre år i skole, eller ”fagkompetanse” etter avlagt fag- eller svenneprøve. Sistnevnte gjelder for

² Med Reform 94 ble det innført 13 grunnkurs. Fra og med høsten 2000 er to ytterligere studieretninger innført, jamfør St. meld. nr 32 (1998-99), B. Innst. S. nr 12 (1998-99) og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (2000). De to nye studieretningene er (i hovedsak) yrkesfaglige, med betegnelsene Salg og service og Media og kommunikasjon.

elever i lærefag (var i fag under tidligere lov om fagopplæring). Hovedmodellen for disse elevene er en fireårig opplæring, med først to år i skole, så to år læretid i bedrift. Skillet mellom skolebasert ”yrkeskompetanse” og ”lærefag” (se nedenfor) er basert på registrerte kurskoder for den enkelte elev. Det vil si at vi har gitt elever som går på yrkesfaglige kurs som ikke hører inn under de kursene som ble omfattet av lov om fagopplæring, en kode for skolebasert ”yrkeskompetanse”, de øvrige en kode for ”i lærefag”.

”I lærefag” våren 1997, 1998 eller 1999 i figurene betyr at personen var lærling eller elev ved alternativt VKII i skole, i fag som lå under lov om fagopplæring med sikte på fag-/svenneprøve. Kategorien ”Fag/svenneprøve, evt. lærling” (høsten 1999) omhandler det samme, men med utfyllende opplysninger om avleggelse av fagprøve, herunder som privatist, se avsnitt 1.3.

”Mot yrkeskompetanse” i figurene betyr i rute mot skolebasert yrkeskompetanse, det vil si avgangselev i et yrkesfaglig VKII, og her er altså ikke elever/lærlinger i lærefag som avsluttes med fag- eller svenneprøve, medregnet.

”Allmennfagelever” er elever som startet på grunnkurs i en av de tre studieretningene som leder fram mot generell studiekompetanse.

”Mot studiekompetanse” våren 1997, 1998 eller 1999 betyr at eleven var VKII-avgangselev på en av de ovennevnte tre studieretningene, eller avgangselev på VKII naturforvaltning eller VKII tegning, form og farge (kurs innenfor yrkesfaglige studieretninger som gir generell studiekompetanse) eller allmennfaglig påbygging. Sistnevnte har opprinnelig startet i en yrkesfaglig studieretning.

”Annet” omfatter elever registrert på kurs med ukjente eller uspesifiserte kurskoder, det vil si kurskoder som faller utenfor det ordinære kurskodesystemet i LINDA inntak. De som er registrert i kategorien ”annet” fra og med høsten 1997 eller senere, var avgangselever på VKII med en slik type uspesifiserte kurskoder.

Det er *sist oppnådde type kompetanse* som er fremstilt i flytdiagrammene. Det betyr at personer som har både yrkeskompetanse og studiekompetanse, er registrert med (eller i rute mot) studiekompetanse hvis det er den nyeste opplysningen. Selv om dette er den vanligste måten å få ”dobbeltkompetanse” på, forekommer også bevegelser motsatt vei. Enkelte var for eksempel registrert i rute mot studiekompetanse våren 1997, men har tatt fagprøve i løpet av 1999. Da er det siste type kompetanse som er fremstilt i den aktuelle boksen i siste linje i flytdiagrammene.

1.2 Datagrunnlag

Undersøkelsesenheterne i dette notatet er personer i det første og det andre kullet i Reform 94, det vil si de elevene som startet i grunnkurs henholdsvis høsten 1994 og høsten 1995.

Grunnkurskullet fra 1994 bestod av 49.399 elever med rett til videregående opplæring og 15.296 elever uten rett til opplæring (uoppgitt: 726). Grunnkurskullet fra 1995 hadde 53.405 elever med rett og 7.315 elever uten rett. Vi har her ikke medregnet elever med rett til opplæring som hadde begynt i grunnkurs i 1994, og som begynte på grunnkurs på nytt i 1995, siden disse regnes som tilhørende 1994-kullet.

Vi baserer oss på data fra LINDA-inntak, som er fylkeskommunenes registreringer av søkning og inntak til videregående opplæring samt deres registre over avgangselever våren 1997, 1998 og 1999. Nytt i forhold til tidligere rapporteringer er at vi for høsten 1999 har fått muligheten til å utvide datagrunnlaget med data fra LINDA fagopplæring, fylkenes registre over inngåtte lærekontrakter og avleggelse av fag/svenneprøver.

Først vil vi derfor omtale de betingelser som er lagt til grunn for den nye definisjonen "Fag/svenneprøve, lærling", som inngår som en av boksene i siste linje av flytdiagrammene, linjen for høsten 1999.

1.3 Betingelser for å regnes med i kategorien "fag/svenneprøve, lærling"

Har en har bestått fagprøve innen utgangen av 1999, det vil si så langt fram i tid som vårt datamateriale rekker, er en med i kategorien "fag/svenneprøve, lærling", jamfør siste linje i flytdiagrammene. De fleste i kategorien har bestått fag- eller svenneprøve. Alle som har strøket to ganger til fagprøven (noen svært få i vårt materiale), er ute. Men også en del som ikke har gått opp til fagprøven ennå, er med i kategorien:

Hvis en person var "forsinket eller utenfor" eller i "annen opplæring" våren 1999 (data fra LINDA inntak) og var registrert som lærling i 1999, er personen i utgangspunktet regnet med. Det samme gjaldt andre som var registrert som lærling i 1999, selv om de hadde strøket ved første gangs prøve og det ikke var registrert noe for dem ved annen gangs prøve. Unntak for disse to gruppene er: De som ikke har positivt resultat fra fagprøve, er *ikke* medregnet hvis avslutningsdato for (siste) læreforhold er satt til tidligere enn desember 1999. Ellers er alle som har vært registrert som lærling i LINDA fagopplæring i perioden 1995-1999 og som ikke har positivt resultat fra fagprøve, medregnet hvis avslutningsdato for (siste) læreforhold er satt til senere enn desember 1999. De fleste i denne gruppen som er uten positivt resultat fra fagprøve, har ikke gått opp til fagprøvene (ennå). For 1995-kullet vil det være relativt mange som har avslutningsdato senere enn desember 1999.

De som ikke har avlagt fagprøve og som er registrert med avbrudd i læreforholdet, men som har vært registrert som lærling i 1998 eller 1999, regnes med hvis årsaken til avbruddet er militærtjeneste, sykdom eller svangerskap (omsorgspermisjon).

Personer som er registrert med skolebasert yrkeskompetanse eller studiekompetanse våren 1999, registreres med fagkompetanse som sist oppnådde kompetanse hvis studiekompetansen/den skolebaserte yrkeskompetansen var oppnådd i 1997 eller 1998, og de hadde vært registrert som lærlinger i 1998 eller 1999 og hadde avlagt og bestått fagprøve.

For de øvrige registreres kompetanseoppnåelse slik det ble gjort våren 1999.

1.4 Leserveiledning til flytdiagrammene

Før vi gjengir gjennomstrømningen til hele og bestemte deler av grunnkurskullet fra 1994 i form av såkalte flytdiagrammer, vil vi gi en leserveiledning til disse diagrammene.

Hver linje i hver figur beskriver elevenes progresjon på et gitt tidspunkt. På øverste linje i alle figurer framstilles utgangspunktet, høsten 1994. Etter en kronologisk rekkefølge gjengir dermed den nederste linjen i alle figurene situasjonen høsten 1999, og viser andelen av elevene som var i mål eller var i rute for å få enten studiekompetanse, yrkeskompetanse fra skolebaserte løp eller fagkompetanse, eller ”annen”, uspesifisert, opplæring. I tillegg gjengis andelen som ikke var i rute fordi de var forsinket eller utenfor opplæringssystemet.

Tallene i boksene i figurene refererer til *promiller* av det opprinnelige grunnkurskullet.

Tallene ved pilene fra ett opplæringstrinn til det neste viser hvor mange promille som beveger seg i en bestemt retning fra ett år til det neste. Et eksempel er kategorien ”lærling” på tidspunktet høsten 1996 i figur 1, som utgjør 113 promille av det opprinnelige kullet, og som består av 110 promille som hadde gått på VKI, og 3 promille som hadde vært utenfor da forrige skoleår startet. Til og med våren 1998 er piler som omfatter mindre enn 3 promille, ikke angitt med tall.

Tykkelsen på pilene illustrerer omfanget av personer som går fra en kategori på ett opplæringstrinn til neste opplæringstrinn.

Når det gjelder elevstrømmer *fra våren 1997 til våren 1998*, har vi for enkelhets skyld kun tegnet inn piler for de som beveger seg fra å være forsinket/utenfor våren 1997 til å være i rute mot studie-, yrkes- eller fagkompetanse. I tillegg illustrerer en stiplet pil overgang fra å være i rute mot skolebasert yrkeskompetanse våren 1997, til å være i rute mot studiekompetanse våren 1998. Det siste gjelder primært elever som tok allmennfaglig påbygging etter tre år i yrkesfag.

For de øvrige elevstrømmer fra våren 1997 til våren 1998, der det ikke er tegnet inn piler, vil den kategori elevene tilhører våren 1998 være den samme som den de tilhørte våren 1997, hvis vi ikke har registrert noe nytt om eleven våren 1998.

For overgangen fra våren 1998 til våren 1999 er framstillingen ikke forenklet på tilsvarende måte, der har vi tegnet inn piler for alle elevstrømmer. Men for øvrig gjelder det samme: Situasjonen våren 1999 er den samme som våren 1998 (oftest også våren 1997), om det ikke er registrert noe nytt om eleven våren 1999. Det er også viktig å være oppmerksom på at i tallene for avgangselever henholdsvis våren 1997, 1998 og 1999 vil de fleste lærlinger eller VKII-elever i det vi kaller ”lærefag” (fag under lov om fagopplæring) være med. Det er grunnen til at vi ikke ser de helt store endringene fra våren 1999 til høsten 1999, der vi som nevnt har med mer sikre opplysninger fra LINDA fagopplæring.

For situasjonen høsten 1999, der det nye er at vi har kunnet benytte opplysninger fra LINDA fagopplæring i tillegg til de opplysningene om avgangselever fra LINDA inntak som vi hadde fra våren 1999, er det bare tegnet inn piler for bevegelser fra våren 1999 til høsten 1999 i noen av figurene, det vil si den mest relevante figuren som gjelder yrkesfagelever med rett til opplæring, figur 5, samt bevegelser til og fra ”i lærefag” og ”forsinket/utenfor” i figurene 1, 2 og 3.

For å se nærmere på overgangene de tre siste årene, har vi i *Vedlegg* en detaljert framstilling av alle elever med rett til opplæring, slik deres situasjon var registrert våren 1997, 1998 og 1999 samt i LINDA fagopplæring fram til og med 31. desember 1999. Vi har her benyttet *absolutte tall* og ikke andeler. Ser vi spesielt på kategorien ”mot yrkeskompetanse”, kan et eksempel på leserveiledning til flytdiagrammet i vedlegg være:

Våren 1997 var 2484 rettselever fra det første kullet registrert med (eller i rute mot) skolebasert yrkeskompetanse. Våren 1998 var 1666 av disse fortsatt registrert med skolebasert yrkeskompetanse, mens 715 av dem var i rute mot studiekompetanse (det vil si med dobbeltkompetanse), noen i fagopplæring eller annen opplæring (i alt 103).

Våren 1998 var imidlertid nye kommet til i rute mot skolebasert yrkeskompetanse. De fleste, nemlig 406 av disse, kom fra kategorien ”forsinket/utenfor”, noen få med studiekompetanse fra våren 1998 (29), enkelte kom fra kategoriene ”i lærefag” eller ”annet” (i alt 31). Medregnet de med yrkeskompetanse fra våren 1997 som ikke hadde endret status (1666), er det dermed 2132 rettselever som hadde oppnådd (eller var i rute mot) yrkeskompetanse våren 1998.

En liten gruppe av dem som på denne måten var registrert med yrkeskompetanse våren 1998 (2132, hvorav som nevnt 1666 var i samme kategori våren 1998 som våren 1997), gikk våren 1999 mot studiekompetanse, nemlig 135 elever. Samtidig kom det nye til i kategorien ”mot yrkeskompetanse”, 106 fra kategorien ”forsinket/utenfor våren 1998”, og 67, 45 og 21 fra henholdsvis ”mot studiekompetanse”, ”annet” og ”i lærefag” våren 1998. Medregnet 1992 elever som var i samme kategori (skolebasert yrkeskompetanse) som våren 1998, var 2231 elever registrert i mål eller rute mot skolebasert yrkeskompetanse våren 1999.

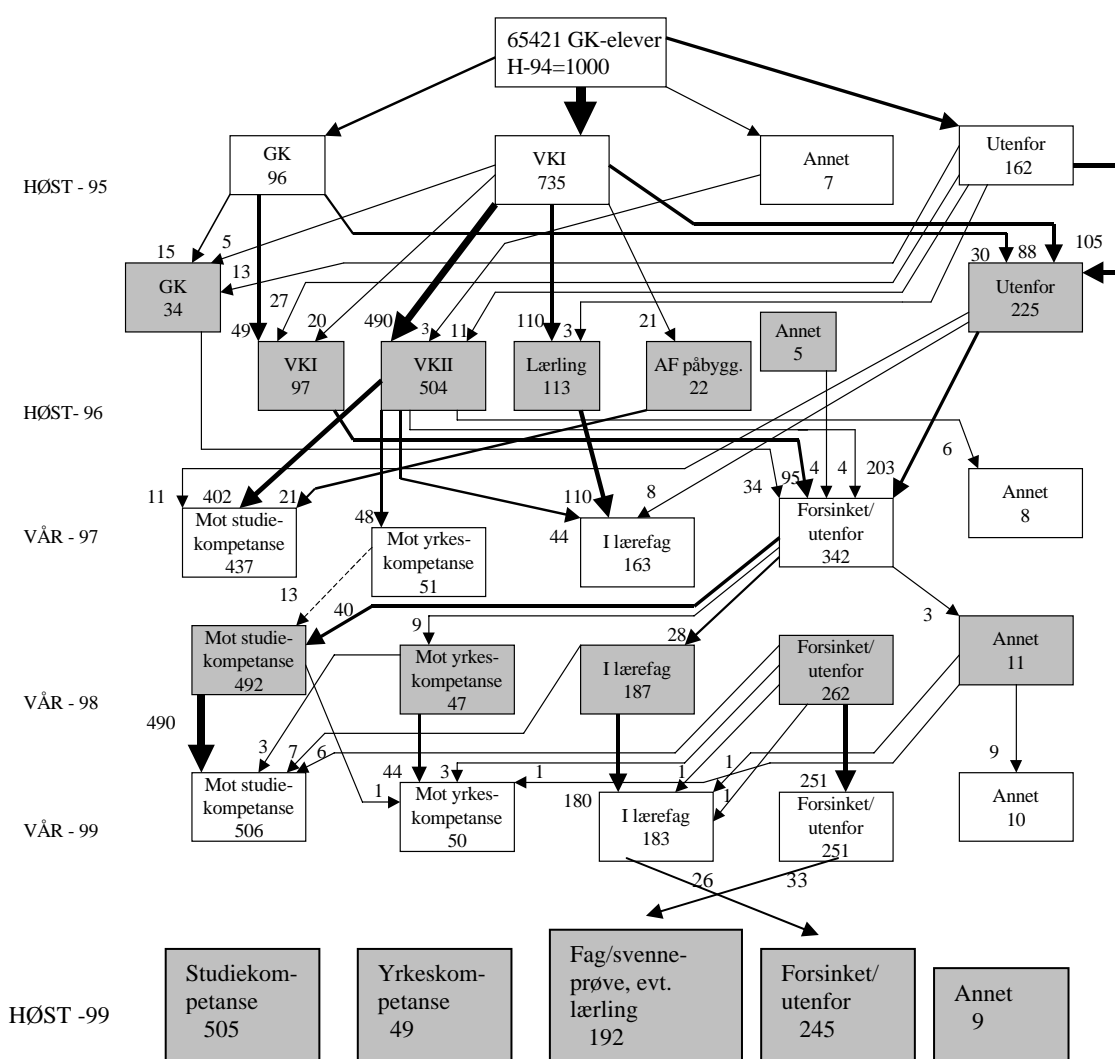
Følger vi samme kategori til høsten 1999, der vi har fått korrigerte opplysninger gjennom LINDA fagopplæring, har 51 personer beveget seg fra kategorien ”mot yrkeskompetanse” til kategorien ”fag/svenneprøve evt. lærling”.

Vi gjør oppmerksom på at vi ikke har data for skoleåret 1999-2000. Dermed kjenner vi ikke til hvor mange av dem som var utenfor eller forsinket våren 1999, som har fortsatt i opplæringssystemet. Vi har heller ikke mulighet til nøyaktig å angi hvor mange av dem som ikke var i rute våren 1999, som var henholdsvis forsinket eller utenfor. Dette gjelder alle figurene. Årsaken er at vi hovedsakelig baserer oss på fylkenes opplysninger om *avgangselever* (jamfør avsnittet om datagrunnlag, over). Vi regner imidlertid med *at langt de fleste av personene i kategorien ”forsinket/utenfor” er utenfor opplæringssystemet og ikke forsinket*. Grunnen til det er at det var lite tilsig av nye avgangselever fra 1994-kullet fra 1998 til 1999.

2 Gjennomstrømning og kompetanseoppnåelse i ulike elevgrupper etter rettighetsstatus. 1994-kullet

2.1 Gjennomstrømning for hele 1994-kullet

Figur 1. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant elever med og uten rett til opplæring, samlet, som startet i grunnkurs høsten 1994.

Figur 1 viser at ved starten av andre opplæringsår, høsten 1995, var 73,5 prosent av hele grunnkurskullet fra 1994 i rute i VKI. Neste høst, ved starten av tredje opplæringsår, var færre – ca. 64 prosent – i rute. Denne andelen inkluderer alle som var i rute – enten ved at de gikk på VKII, var lærlinger eller hadde tatt fatt på allmennfaglig påbygging. Våren 1997 var 44 prosent i rute mot studiekompetanse og ca. 21 prosent i rute mot fag- eller yrkeskompetanse, i alt ca 66 prosent, mens ca. 34 prosent var utenfor opplæring eller forsinket. Våren 1998 var 49 prosent av kullet i rute (eller i mål) mot studiekompetanse og ca. 24 prosent mot fag- eller yrkeskompetanse, i alt ca 74 prosent, mens 26 prosent var utenfor eller forsinket.

Våren 1999 hadde andelen som var i rute mot studiekompetanse økt med vel 1 prosentpoeng i forhold til våren 1998. Av dem som var i rute mot studiekompetanse våren 1999, hadde 1,3 prosent vært i rute mot yrkeskompetanse våren 1997 og 0,3 prosent i rute mot yrkeskompetanse våren 1998. Til sammen var 1,5 prosent i rute mot dobbeltkompetanse våren 1999. Om disse medregnes, er det dermed *6,6 prosent av hele kullet som våren 1999 (eller tidligere) var i rute mot eller i mål med skolebasert yrkeskompetanse*, og ikke 5 prosent som skissert i to nederste linjene i figur 1. (Her har vi ikke trukket fra andelen som strøk, slik at den reelle andelen med dobbeltkompetanse vil være noe lavere.³)

Våren 1999, altså fem år etter at elevene startet i grunnkurs, var andelen som var forsinket eller utenfor redusert i forhold til året før med bare 1 prosentpoeng, til en fjerdedel av hele kullet. Andelen reduseres ikke noe særlig, bare 0,6 prosentpoeng, ved å ta hensyn til opplysninger fra LINDA fagopplæring. Det er bare små forskyvninger mellom de ulike kategoriene, når vi sammenlikner våren 1999 med høsten 1999. Andelen i kategorien ”fag/svenneprøve evt. lærling” er svakt høyere enn andelen ”i lærefag” våren 1999. Økningen kommer av at det var noe flere som gikk fra kategorien ”forsinket/utenfor” til ”fag/svenneprøve evt. lærling” enn motsatt vei. Kategorien ”fag/svenneprøve evt. lærling” fikk også et lite tilslag av elever som tidligere var registrert med studiekompetanse eller skolebasert yrkeskompetanse.

Nær 75 prosent av hele kullet som hadde begynt på grunnkurs i 1994 hadde oppnådd eller var i rute mot en av tre typene kompetanse fra videregående opplæring høsten 1999, med vel 50 prosent studiekompetanse, 19 prosent fagkompetanse og ca 5 prosent skolebasert yrkeskompetanse. Elever med både yrkes- og studiekompetanse inngår (i hovedsak) i kategorien studiekompetanse. I tillegg kommer 0,9 prosent ”annet”.

³ Opplysninger om stryk/bestått er som nevnt mangelfulle, og en del av dem som har strøket, kan ha gått opp igjen som privatister senere.

2.2 Sideblikk på fag/svenneprøven. Hele 1994-kullet

I tabell 1.1 vises hvor mange av 1994-kullet som gikk opp til fagprøve i perioden fram til 31. desember 1999, og fordelingen av dem som gikk opp til fagprøve etter kandidattype. Det vil si om de gikk opp etter læretid i bedrift, etter opplæring i skole, eller som privatist. Privatister til fagprøven gikk tidligere, også i perioden som dekkes her, under betegnelsen ”§20-kandidat”. Nå heter det praksiskandidat, og vi bruker her en fellesbetegnelse, ”privatist”.

Tabell 1.1. Elever som startet i grunnkurs høsten 1994 etter hvorvidt de var meldt opp til fagprøve innen 31.12.99 og etter type prøve kandidat. Prosent.

	Ikke oppmeldt til fag/svenneprøve	I alt	Oppmeldt til fag/svenneprøve				N (=100%)
			Av dette, type prøve kandidat				
			Elev (VKII i skole)	Lærling	Privatist	Ukjent*	
Rett til opplæring	81,4	18,6	3,4	14,2	0,3	0,8	49399
Uten rett til opplæring	83,5	16,5	2,6	12,8	0,6	0,5	15296
Uoppgitt om rett	97,2	2,8	0,1	1,9	0,6	0,1	726
I alt	82,1	17,9	3,2	13,7	0,4	0,7	65421

*Personer som er registrert med bestått fagprøve etter avsluttet kontrakt, men uten å være registrert i feltene for prøveavleggelse og lærlingstype i materialet.

Nær 18 prosent av kullet har vært registrert som oppmeldt til fagprøve. Denne andelen – 18 prosent – stemmer bra med andelen 19,2 prosent i siste linje i figur 1, boksen for ”Fag/svenneprøve, evt. lærling”. Når andelen er lavere, er det fordi en del har strøket (se tabell 1.2), samtidig er noen personer som fortsatt er i lære og ikke har gått opp til fagprøve, med i den aktuelle boksen i figur 1.

Basert på de opplysninger NIFU har fått via LINDA fagopplæring, har vel 91 prosent av dem som har gått opp til fagprøve i dette kullet, bestått fagprøven, jamfør tabell 1.2. Det er svært få i dette materialet som er oppmeldt to ganger, bare 33 personer⁴. Hvis en har strøket én gang og stått en annen gang, er det bestått som er registrert i tabell 1.2.

⁴ Av disse sto 16 personer ved andre gangs forsøk (etter stryk ved første forsøk), og 3 strøk ved begge forsøk, de øvrige hadde enten stått også ved første prøve (11 personer), de fleste med samme karakter, eller det ble ikke noe av prøven.

Det er små forskjeller mellom lærlinger med og uten rett til opplæring, i underkant av 4 prosent i begge grupper er registrert med stryk. Det er imidlertid store forskjeller etter type prøve kandidat. Lærlingene, som (de aller fleste) har gått opp til fagprøven etter å ha fulgt normalløpet med skole fulgt av to års læretid i bedrift, har lavest strykprosent. Elever som går opp til fagprøven etter å ha gått alternativt VKII i skole, stryker oftest, mens privatistene ligger i mellom. Privatister (tidligere kalt § 20-kandidat, nå praksiskandidat) som hadde startet i videregående opplæring med rett til opplæring, det vil si var blant de yngste, strøk oftere enn dem uten rett til opplæring. Også blant dem som gikk opp til fagprøve etter å ha tatt VKII i skole, var strykprosenten høyest blant rettselevne, det vil si blant de yngste elevene.

Tabell 1.2. Resultat av prøveavleggelse for ulike typer prøve kandidater i 1994-kullet.
Elever/lærlinger med rett og elever uten rett til opplæring. Prøveavleggelse på ulike tidspunkter fram til 31.12.99.

Type prøve kandidat*	Resultat av fagprøve					N (=100%)
	Bestått	Meget godt	Oppmeldt	Avlyst	Ikke bestått	
Med rett til opplæring						
Skoleelev	67,4	0,2	0,1	0,4	31,9	1659
Lærling	89,7	6,6	0,0	0,0	3,7	7015
Privatist	72,4	1,3	-	1,3	25,0	152
Ukjent	100,0	-	-	-	-	378
Med rett i alt	85,8	5,1	0,0	0,1	9,0	9204
Uten rett til opplæring						
Skoleelev	74,2	0,5	-	0,2	25,1	403
Lærling	89,9	6,2	0,1	0,1	3,8	1953
Privatist	84,1	-	1,1	-	14,8	88
Ukjent	100,0	-	-	-	-	75
Uten rett i alt	87,5	4,9	0,1	0,1	7,5	2519
Med og uten rett og uoppgitt om rett, i alt						
Skoleelev	68,7	0,2	0,1	0,4	30,5	2063
Lærling	89,7	6,5	0,0	0,0	3,7	8982
Privatist	76,6	0,8	0,4	0,8	21,3	244
Ukjent	100,0	-	-	-	-	454
Med og uten rett og uoppgitt om rett i alt	86,2	5,0	0,0	0,1	8,6	11743

* For dem som har gått opp til prøve som skoleelev ved første gangs forsøk og som privatist eller lærling ved andre gangs forsøk, er sistnevnte kategori benyttet i tabell 1.2.

Det er noe overraskende at vi i dette materialet finner flere privatister blant rettselevne enn blant elever uten rett. Disse har alle startet i grunnkurs videregående opplæring høsten 1994, men avbrutt skoleløpet, og fått mulighet til å få fagkompetanse gjennom arbeidspraksis og påfølgende fagprøve som privatist (§20-kandidat). De mange voksne

som går opp som privatist til fagprøven disse årene, er altså sparsomt representert blant dem som startet i grunnkurs videregående opplæring høsten 1994 (se nedenfor).

Resultatene for dette kullet avviker lite fra resultater fra SSB (1999), der en har sett på *alle* som gikk opp til fagprøven i løpet av ett år i perioden 1. oktober 1997 til 20. september 1998, uansett rettighetsstatus og uansett når kandidatene (eventuelt) hadde begynt i videregående opplæring. *I SSBs datamateriale utgjorde §20-kandidater hele 60 prosent (20303 av 33762 kandidater) i løpet av dette året.*

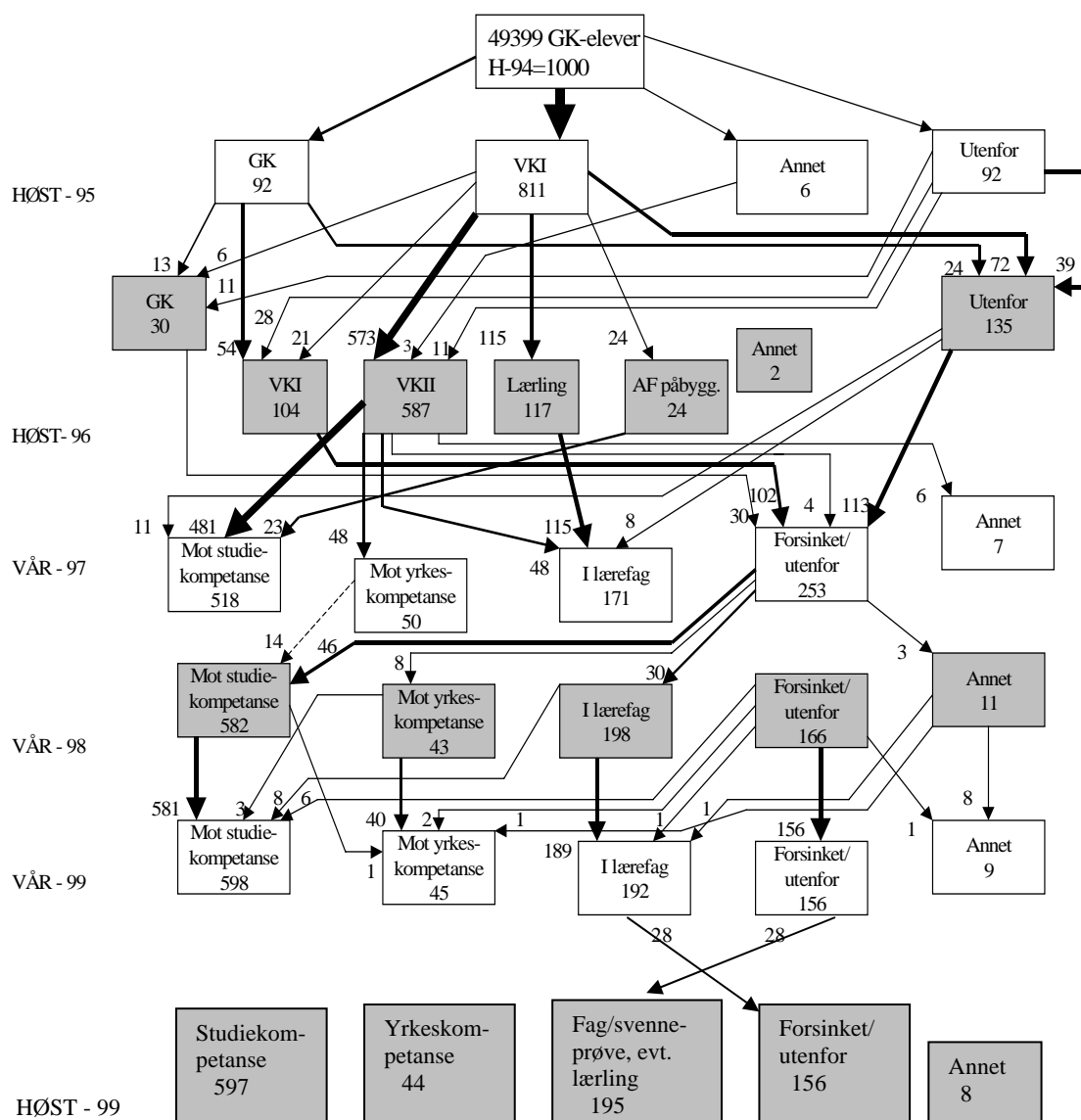
Av alle kandidater til fagprøve dette året, hadde i gjennomsnitt 92,6 prosent bestått fagprøven i SSBs materiale, mot 91,2 prosent av 1994-kullet i perioden 1996-1999 (hovedsakelig 1997-1999). I SSBs materiale fra dette ene året hadde 94,4 prosent av lærlingene bestått, mot 96,2 prosent i vårt materiale av elever som hadde startet i grunnkurs i 1994. En relativt stor forskjell finner vi blant privatistene (§20-kandidatene). I SSBs materiale hadde 93,7 prosent av § 20-kandidatene bestått fagprøven, mot bare 77,4 prosent i vårt materiale. Dette viser at det lille utvalget av §20-kandidater i våre data ikke er representativt for den store massen av "eldre" privatister som går opp til fagprøven. Også i vårt materiale ser vi en forskjell mellom privatistene. De yngste privatistene har lavest andel med bestått.

Også når det gjelder de som har gått opp til fagprøve etter å ha vært skoleelever, er det en viss forskjell mellom vårt grunnkurskull fra 1994 og det nevnte SSB-materialet. Av skoleelevene i SSBs materiale var det bare 62 prosent som stod til fagprøven, mot nær 69 prosent i vårt materiale. I vårt materiale har som nevnt de aller, aller fleste gått opp til fagprøve bare en gang. I SSBs materiale er det med flere som har gått opp mer enn en gang til fagprøve. Av skoleelever i SSBs materiale som har gått opp til bare en fagprøve, var andelen med bestått fagprøve 68 prosent, det vil si som i vårt materiale (tabell 1.2).

Med unntak av privatistene, som er sparsomt representert i 1994-kullet, er våre resultater alt i alt samsvarende med SSBs resultater for året 1997-98 og som altså ikke gjaldt et bestemt kull.

2.3 Gjennomstrømning blant elever med rett til opplæring. 1994-kullet

Figur 2. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant elever med rett til opplæring, som startet i grunnkurs høsten 1994.

Av figur 2 ser vi at 81 prosent av rettighetskullet var i rute på VKI høsten 1995, ved starten av andre opplæringsår. Ca. 73 prosent var i rute da tredje opplæringsår startet høsten 1996 (inkludert 58,7 prosent på VKII, 11,7 prosent i lære, og 2,4 prosent på allmennfaglig påbygging). Andelen som ikke fulgte et rettlinjet opplæringsløp var dermed størst ved overgangen fra første til andre opplæringsår.

Våren 1997 var ca. 52 prosent av rettighetselvene i rute mot studiekompetanse, og ca. 22 prosent mot fag- eller yrkeskompetanse. Rundt en fjerdedel var ikke i rute. Disse fordelte 24

seg slik (jamfør Støren, Skjersli og Aamodt 1998): Vel 13 prosent var forsinket og drøyt 11 prosent var utenfor.

Våren 1998 – etter fire opplæringsår – var andelen av rettighetslevene som ikke var i rute mot en av de tre formene for kompetanse, redusert til i underkant av 17 prosent. Andelen som var i rute mot studiekompetanse hadde økt med 6 prosentpoeng til 58 prosent siden våren 1997. Størstedelen av denne økningen kommer av at elever som våren 1997 var utenfor eller forsinket, var kommet i rute mot studiekompetanse våren etter (46 promille). I tillegg hadde 14 promille av rettighetslevene orientert seg mot studiekompetanse etter å ha vært i rute mot yrkeskompetanse våren før.

Våren 1998 hadde andelen som var i rute mot fag- eller yrkeskompetanse økt med 2 prosentpoeng fra forrige vår, til 24 prosent. Andelen teller vel 25 prosent når elever i rute mot dobbelkompetanse medregnes.⁵

Våren 1999 var andelen av rettselevene som var forsinket eller utenfor redusert til ca. 16 prosent, altså bare 1 prosentpoeng mindre enn året før. Det var altså betydelig større tilsig fjerde året enn femte året, noe som må ses på bakgrunn av tidsavgrensningen av retten til opplæring. De som hadde hatt et venteår, hadde fortsatt rett til opplæring det fjerde skoleåret, men ikke det femte.

Andelen som var i rute mot studiekompetanse, hadde økt til nærmere 60 prosent av rettighetslevene våren 1999. Noe av dette tilsiget er representert ved elever som våren før var i rute mot eller hadde oppnådd fagkompetanse (0,8 prosent), noe kommer fra elever som var forsinket eller utenfor (0,6 prosent), mens en liten andel (0,3 prosent) er elever som var i rute mot eller hadde oppnådd yrkeskompetanse våren 1998.

I alt var 6,4 prosent av rettselevene våren 1999 (eller tidligere) i mål eller i rute mot skolebasert yrkeskompetanse når ”dobbeltkompetanse” medregnes, og ikke 4,5 prosent som angitt i nest nederste linje i figur 2, der de med dobbeltkompetanse (1,7 prosent av rettselevene) er innlemmet i andelen med studiekompetanse. (Strømningen går eksempelvis slik: 1,4 prosent av rettselevene var våren 1998 i rute mot/mål med studiekompetanse og hadde vært i rute mot yrkeskompetanse våren 1997, ytterligere 0,3 prosent som var i rute mot eller hadde oppnådd yrkeskompetanse våren 1998, var våren 1999 i rute mot studiekompetanse. Andelen som strøk er ikke trukket fra).

Våren 1999 var andelen som var i rute mot fag- eller yrkeskompetanse den samme som året før, ca 24 prosent, når dobbeltkompetanse ikke er medregnet. Medregnet dobbeltkompetanse er andelen nær 26 prosent våren 1999.

⁵ Vi har her ikke regnet elever/lærlinger som har beveget seg fra ”i lærefag” til ”studiekompetanse” som dobbeltkompetanse (for eksempel 0,8 prosent våren 1999), selv om det blant dem trolig er enkelte elever som har fullført fagkompetanse med fagbrev våren 1998, tatt allmennfaglig påbygging etterpå og fått studiekompetanse våren 1999. For nærmere detaljer, se Vedlegg.

Nær 1 prosent av rettselevne hadde våren 1999 fullført eller var i rute mot andre typer opplæring enn de som leder fram mot studie-, yrkes- eller fagkompetanse.

Av dem som hadde vært forsinket eller utenfor våren 1998, var 0,6 prosent i rute mot studiekompetanse våren 1999, 0,2 prosent mot yrkeskompetanse og 0,1 prosent mot fagkompetanse.

Når vi tar hensyn til opplysninger fra LINDA fagopplæring, siste linje i figuren (høst 1999), finner vi knapt noen endringer i resultatene for rettselevne sett under ett. Det kommer av at det er like mange som går fra ”i lærefag” til ”forsinket utenfor” som motsatt vei.

2.3.1 Kompetanseoppnåelse blant rettselevne – hva med stryk?

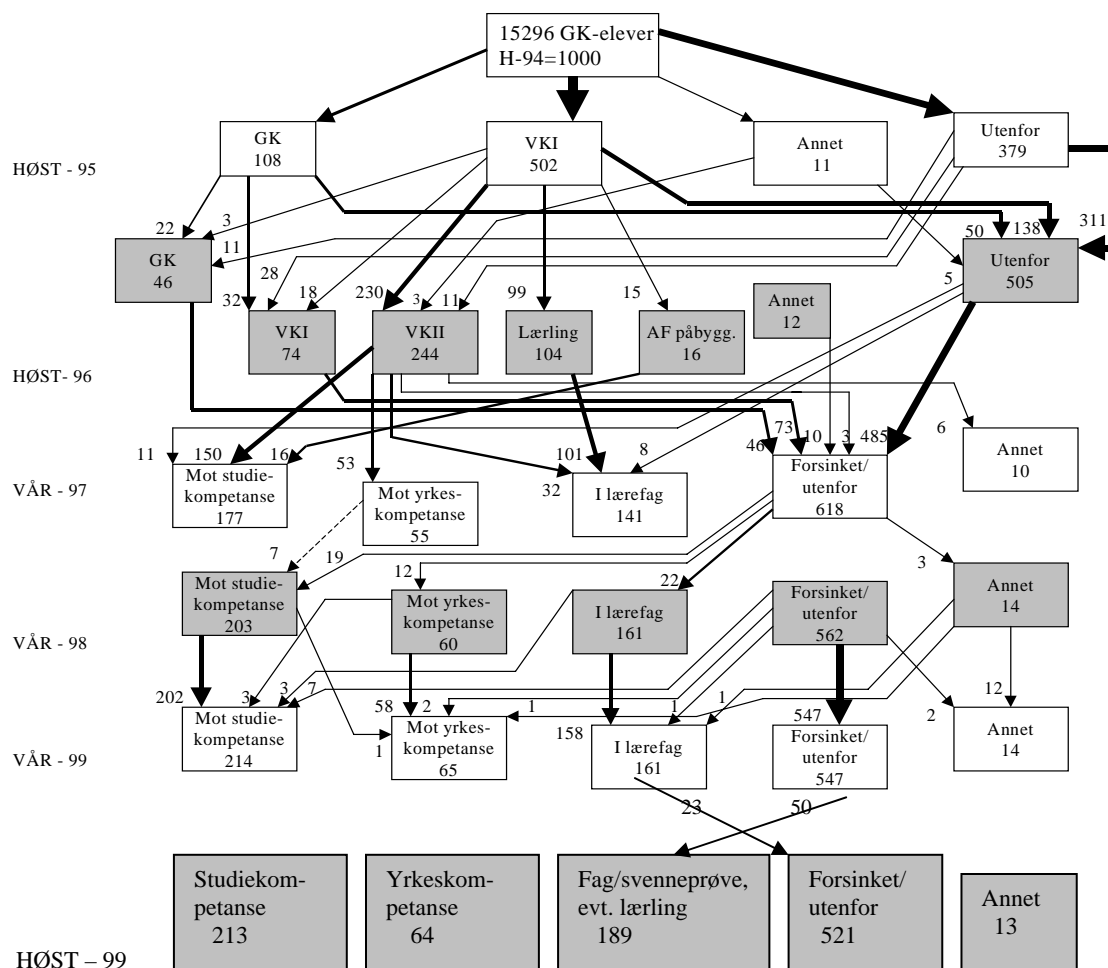
Som tidligere omtalt har vi ikke kunne trekke fra andelen som har strøket blant avgangselever i skolebasert opplæring, på grunn av usikre og mangelfulle opplysninger. Det er dermed usikkert hvor mange som faktisk har oppnådd kompetanse, spesielt studiekompetanse. I en utvalgsundersøkelsen har Markussen (2000) fulgt elever med rett til opplæring fra høsten 1994 fram til og med våren 1999. I denne undersøkelsen kunne han ta hensyn til opplysninger om stryk. Resultatet fra undersøkelsen er at 70 prosent hadde oppnådd full studie- eller yrkeskompetanse, fordelt slik: 44 prosent studiekompetanse, 3 prosent både studie- og yrkeskompetanse og 23 prosent yrkeskompetanse, hvorav 20 prosent etter å ha avlagt fagprøve. Fordi utvalget til denne undersøkelsen var skjevt sammensatt i forhold til populasjonen (for lav andel allmennfagelever og for høy andel elever med spesialundervisning), er det knyttet en viss usikkerhet til tallene.

Opplysninger fra LINDA inntak om avgangselever våren 1997 tilsa at ca 17 prosent av dem strøk (Edwardsen m. fl. 1998), om en antok at de vi manglet opplysninger om, fordelte seg slik som dem vi hadde opplysninger om. Gitt at ingen av dem som har strøket står til en eventuell ny eksamen, tilsier en strykprosent på 17 at andelen med studiekompetanse av rettselevne reduseres fra ca 60 prosent (figur 2) til ca 50 prosent.

Det er imidlertid urimelig å forutsette at ingen tar opp igjen strykfag. Markussen (2000) har sett på hvordan bildet av kompetanseoppnåelse endres når strykfag tas opp igjen. Han fant at dersom alle med bare ett stryk tok opp igjen dette ene faget og besto, ville totalt 78 prosent oppnå studie- eller yrkeskompetanse. Andelen med studiekompetanse ville øke fra 47 til 52 prosent (inklusive de med både studie- og yrkeskompetanse). Når vi sammenholder våre funn – uten opplysninger om stryk – med Markussens utvalgsundersøkelse, der det er opplysninger om stryk og prognose for potensiell kompetanseoppnåelse, er det rimelig å anta at ca. 55 prosent av kullet med rettselever fra 1994 har oppnådd studiekompetanse, hvorav noen med dobbelkompetanse.

2.4 Elever uten rett til opplæring. 1994-kullet

Figur 3. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant elever uten rett til opplæring, som startet i grunnkurs høsten 1994.

Figur 3 viser progresjonen blant elever uten rett til opplæring. Flesteparten av elevene uten rett til opplæring var yrkesfagelever, og dette har betydning for gjennomstrømningen. Som med rettighetselevne, ser vi at andelen elever uten rett som ikke følger et rettlinjert løp, er størst ved overgangen mellom første og annet opplæringsår. Høsten 1995 var ca 49 prosent av elevene uten rett utenfor eller forsinket. Neste høst var 62,5 prosent utenfor eller forsinket, og om lag samme andel ble registrert våren 1997 (61,6 prosent). De fleste av disse elevene uten rett var utenfor opplæring, og langt færre forsinket. Av dem som var utenfor/forsinket våren 1997, stammet nemlig 48,5 prosent fra elevgruppen som var utenfor høsten 1996, mens 7,3 og 4,6 prosent kom fra henholdsvis VKI og grunnkurs høsten 1996.

Våren 1997 var i alt bare 38 prosent av elevene uten rett i rute mot avsluttende kompetanse, hvorav ca 18 prosent mot studiekompetanse, og ca 20 prosent mot fag- eller yrkeskompetanse.

Våren 1998 var andelen i rute mot kompetanse økt til 42 prosent, ved at vel 20 prosent var i rute mot studiekompetanse, og 22 prosent i rute mot fag- eller yrkeskompetanse (23 prosent når elever med dobbeltkompetanse medregnes). Vel 56 prosent var forsinket eller utenfor opplæring.

Våren 1999 hadde den samlede andel av kullet uten rett som var i rute mot (eller i mål med) avsluttende kompetanse økt med 2 prosentpoeng til 44 prosent. Av disse var vel 21 prosent i rute mot studiekompetanse, og nærmere 23 prosent i rute mot fag- eller yrkeskompetanse. Når de i ”annen opplæring” medregnes, var 45,4 prosent i rute mot eller i mål med en eller annen type kompetanse. Fortsatt var det dermed et flertall av elevene uten rett, vel 54 prosent, som enten var utenfor eller forsinket i opplæringen. Andelen hadde gått ned med 1,5 prosentpoeng siden våren 1998, altså det femte skoleåret etter at de startet i grunnkurs, en reduksjon som var noe større enn for rettselevne. Rettselevne hadde, som nevnt foran, størst tilsig i andelen som kom i rute/i mål mot kompetanse det fjerde skoleåret, altså siste år innenfor den tidsavgrensningen som retten til opplæring gjaldt.

Av elever fra grunnkurskullet 1994 som var uten rett til opplæring, var ca 1 prosent i rute mot eller i mål med dobbeltkompetanse våren 1999, hvorav 0,7 prosent hadde vært i rute mot yrkeskompetanse våren 1997 og 0,3 prosent våren 1998 (andelen elever som strøk er ikke trukket fra). Om disse medregnes, er andelen med skolebasert yrkeskompetanse av elever uten rett 7,5 prosent våren 1999, og ikke 6,5 prosent som angitt i nest nederste linje i figur 3.

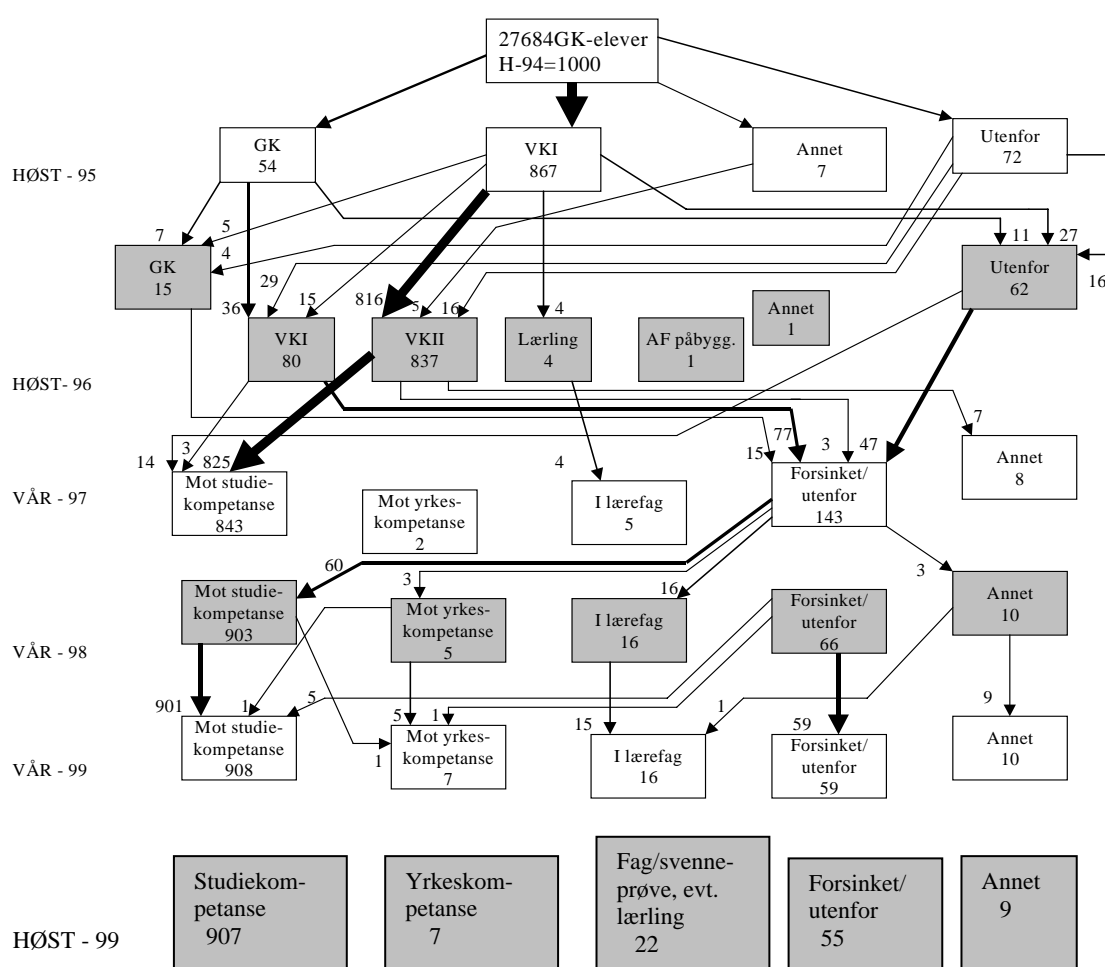
Av dem som var forsinket eller utenfor våren 1998, var 0,7 prosent kommet i rute mot studiekompetanse våren 1999, 0,2 prosent var kommet i rute mot yrkeskompetanse og 0,1 prosent mot fagkompetanse.

Når vi tar hensyn til opplysninger fra LINDA fagopplæring, jamfør siste linje i figuren (høsten 1999), ser vi at det er større endringer i resultatene for elever uten rett enn vi i figur 2 så for elever med rett til opplæring. Før vi fikk supplerende opplysninger fra LINDA fagopplæring har vi altså i noe større grad manglet relevante opplysninger for elever uten rett enn elever med rett. Andelen som går fra kategorien ”forsinket/utenfor” til ”fagprøve” er ca. dobbelt så stor som andelen som går motsatt vei. Det medfører at andelen som er utenfor eller forsinket totalt reduseres med 2,6 prosentpoeng, til 52,1 prosent. Andelen med fagprøve øker omtrent tilsvarende, til nærmere 19 prosent.

3 Gjennomstrømning blant allmennfag- og yrkesfagelever

3.1 Gjennomstrømning blant allmennfag- og yrkesfagelever med rett til opplæring

Figur 4. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant elever med rett til opplæring, som startet i grunnkurs i allmenne fag høsten 1994.

Figur 4 viser at knappe 6 prosent av alle rettighetselevene som startet i allmennfaglige grunnkurs høsten 1994, ikke var i rute (eller i mål) etter fem opplæringsår, våren 1999. Anelen var bare 5,5 prosent når vi tar hensyn til lærlingdata fram til og med desember 1999. Det er altså en viss, men liten, andel av elevene som begynte i allmennfag som får fagkompetanse. Enkelte av dem har vært i rute mot studiekompetanse våren 1997, andre har skiftet løp tidligere. Men det er også slik at enkelte fag innenfor denne studieretningen skal føre fram mot fagkompetanse (se nedenfor).

Andelen som ikke var i rute mot kompetanse, ble redusert med vel 1 prosentpoeng fra våren 1998 til våren 1999, mens det knapt var noen endring (4 promille i alt) når vi tok hensyn til opplysninger fra LINDA fagopplæring. Høsten 1999 har vi registrert at 94,5 prosent av elevene med rett til opplæring som hadde startet i allmennfaglige grunnkurs, hadde oppnådd eller var i rute mot studiekompetanse, fag- eller yrkeskompetanse eller ”annet” (sistnevnte gjelder bare knapt 1 prosent).

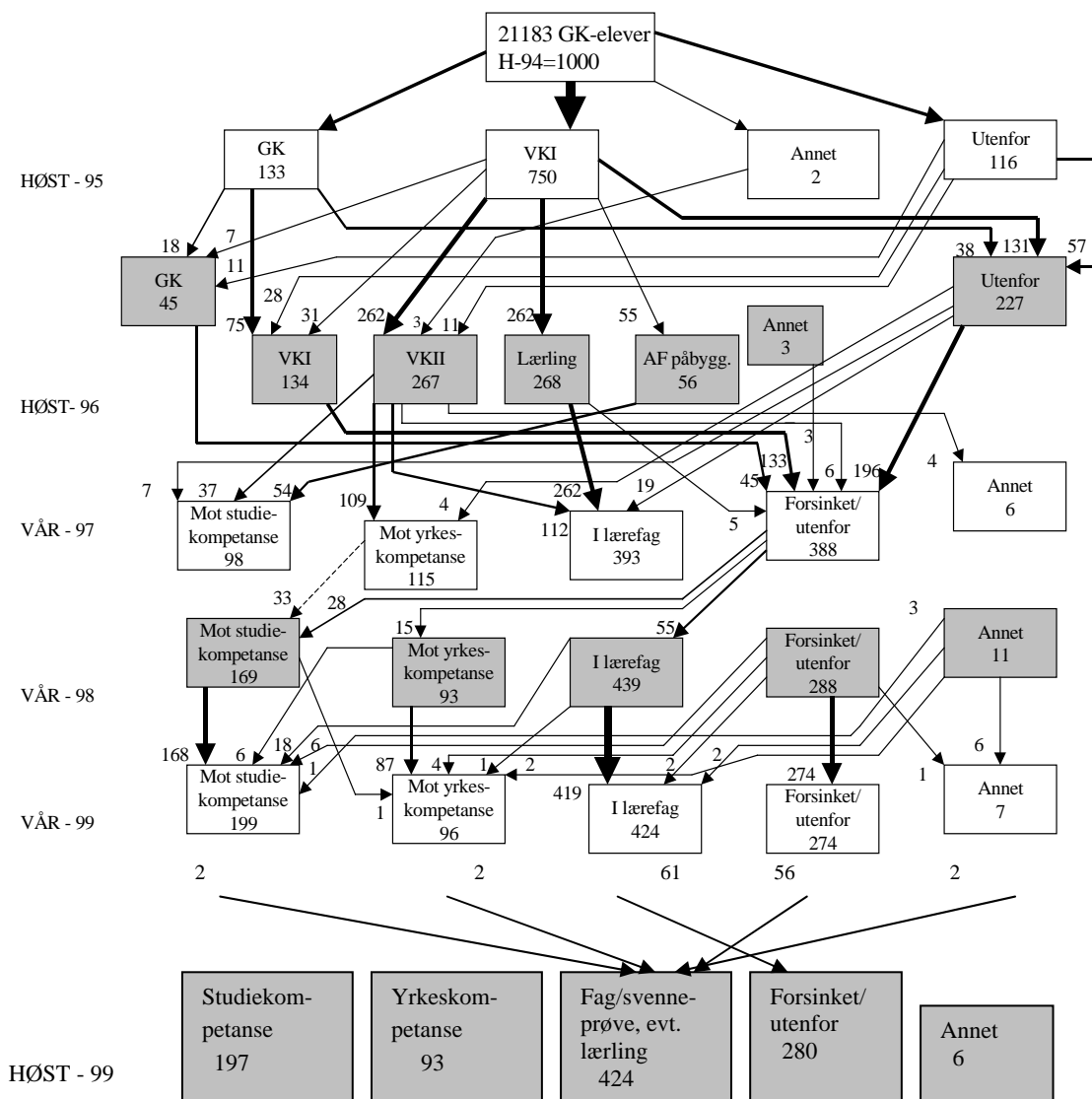
En liten gruppe av elevene har gått over til yrkesfag underveis. For noen av disse er det imidlertid ikke snakk om overgang: Elever som startet i grunnkurs for allmenne, økonomiske og administrative fag, og som på VKI valgte fagene resepsjonsfag, kontorlag eller butikkfag, regnes med i kategorien ”i lærefag”, fordi disse kursene er fag under lov om fagopplæring (siden juli 1998: Opplæringslova).

Andelen som ikke fulgte det rettlinjede løpet, var størst ved overgangen til andre opplæringsår, med i alt nesten 13 prosent som ikke var i rute høsten 1995. Vel 7 prosent var utenfor fylkeskommunal opplæring og vel 5 prosent i grunnkurs denne høsten. Etter et femårig løp har halvparten av disse tatt seg inn igjen, ettersom andelen som ikke var i rute (eller i mål) våren 1999 bare var 5,9 prosent.

Kun 0,2 prosent av rettselevne som hadde startet i allmennfaglige grunnkurs, var orientert mot dobbeltkompetanse, det vil si at de hadde vært på vei mot yrkeskompetanse våren 1998 og mot studiekompetanse våren 1999 (0,1 prosent), eller mot studiekompetanse våren 1998 og yrkeskompetanse våren 1999 (0,1 prosent). (Andelen med stryk er ikke trukket fra.)

Alle de omtalte andeler gjelder andeler av *alle* elever med rett til opplæring som hadde startet i allmennfaglige grunnkurs høsten 1994.

Figur 5. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant elever med rett til opplæring, som startet i grunnkurs i yrkesfag høsten 1994.

Nærmere 73 prosent av elever med rett til opplæring som hadde begynt i yrkesfaglige grunnkurs, var i rute eller i mål etter fem år – våren 1999 – jmf figur 5. Tar vi hensyn til opplysninger fra LINDA fagopplæring, jmf nederste linje for høsten 1999, går faktisk andelen som hadde oppnådd kompetanse (eller var i rute mot kompetanse) ned med 6 tideler, til 72 prosent. Dette kommer av at tilsiget til kategorien ”fag/svenneprøve, evt. lærling” er noe mindre enn antallet som går ut på grunn av stryk til fagprøven. Endringene i den totale fordelingen er imidlertid minimal.

Når vi sammenligner figur 5 med figur 4, ser vi for det første at relativt færre yrkesfagelever enn allmennfagelever er i rute, på alle trinn i opplæringen.

Et annet viktig trekk er den relativt store andelen elever – 20 prosent – som startet i yrkesfag, som våren 1999 var i rute mot studiekompetanse. Flere av de opprinnelige yrkesfagelevene er i rute mot studiekompetanse enn mot skolebasert yrkeskompetanse etter fem år, når dobbeltkompetanse ikke medregnes (se nedenfor).

Våren 1997 gikk ca. 6 prosent av kullet i VKII allmennfaglig påbygging. 3,7 prosent tok kursene tegning form og farge eller naturforvaltning, som gir studiekompetanse. I tillegg kommer de som tok allmennfaglig påbygging neste skoleår. Skoleåret 1997-98 tok 3 prosent av dette kullet allmennfaglig påbygging etter å ha gått VKII i yrkesfaglige kurs skoleåret før, og ytterligere ca. 1 prosent gikk over til allmennfag etter å ha vært elev i lærefag (enten som elev i VKII skole eller som lærling) skoleåret 1996-97. I tillegg var det ca. 3 prosent av tidligere yrkesfagelever som hadde vært forsinket eller utenfor våren 1997, som tok allmennfaglig påbygging eller et annet kurs mot studiekompetanse skoleåret 1997-98.

Til sammen 3,9 prosent av rettselever som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994, hadde dobbeltkompetanse, og inngår i andelen med studiekompetanse våren 1999 i figur 5. Av disse hadde 3,3 prosent vært i rute mot yrkeskompetanse våren 1997, 0,6 prosent mot yrkeskompetanse våren 1998. (Alle de omtalte andeler gjelder andeler av *alle* elever med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994. Andelen som strøk er ikke trukket fra). *Når elever med dobbeltkompetanse medregnes* (herunder opprinnelige yrkesfagelever som var i rute mot studiekompetanse våren 1998 men som hadde gått tilbake til yrkesfag våren 1999 samt elever som hadde skiftet fra fag under lov om fagopplæring til skolebaserte yrkesfag), var det *13,7 prosent* av rettselevene som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs som var i rute mot skolebasert yrkeskompetanse våren 1999, og ikke 9,6 prosent som angitt i nest nederste linje i figur 5.

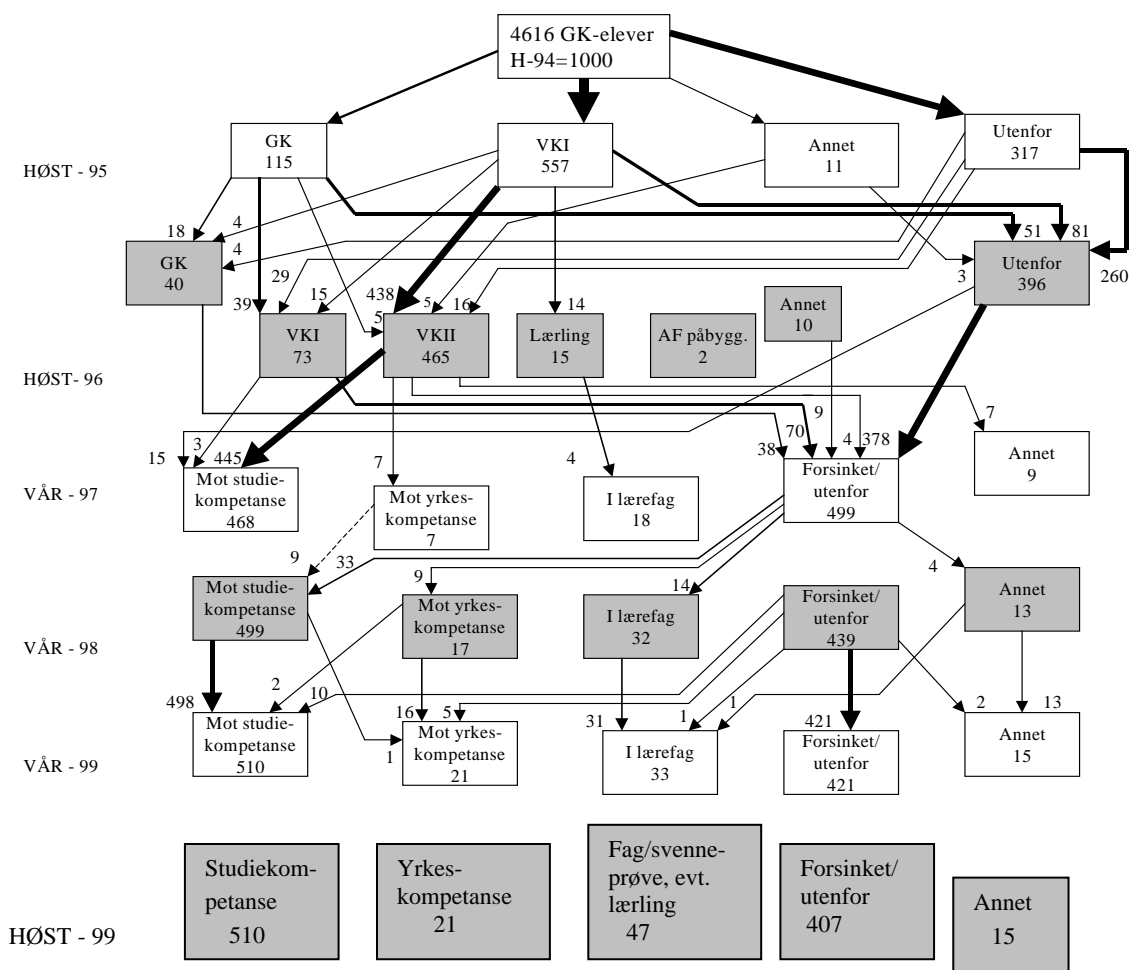
Andelen med fagkompetanse øker *ikke* fra våren 1999 til høsten 1999, til tross for at vi etter våren 1999 har fått opplysninger om lærekontrakter og prøveavleggelse fram til og med desember 1999 fra LINDA fagopplæring (se avsnitt 1.2, 1.3 og 2.2). Selv om vi har fått informasjon om personer som hadde inngått lærekontrakt eller avlagt fag/svenneprøve som ikke var med i det opprinnelige materialet fra LINDA inntak, utgjør likevel de som ikke har stått til eller ikke avlagt fagprøve et noe større antall enn de nye personene med kompetanse som er kommet til. Slik blir andelen som er utenfor eller forsinket litt høyere høsten enn våren 1999, mens andelen ”i lærefag” totalt er den samme. Dette kommer av at blant noen av dem som har fått fagkompetanse etter avlagt prøve, er det enkelte som våren 1999 var registrert i rute mot studiekompetanse (fordi de hadde vært registrert som det våren 1997). Etterpå har disse tatt fagbrev og dermed beveget seg fra kategorien studiekompetanse til kategorien fagkompetanse.

Men bevegelsene går også motsatt vei: Grunnen til at det ser ut som andelen som var i rute mot (eller hadde oppnådd) fagkompetanse var lavere våren 1999 enn våren 1998 (43,9 prosent mot 42,4 prosent) er at en del av denne gruppen (1,8 prosent) var i rute mot

studiekompetanse våren 1999. De har med andre ord valgt allmennfaglig påbygging skoleåret 1998-99.

3.2 Gjennomstrømning blant allmennfag- og yrkesfagelever uten rett til opplæring

Figur 6. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant elever uten rett til opplæring, som startet i grunnkurs i allmenne fag høsten 1994.

Når vi sammenlikner figur 6, som gjengir progresjonen til allmennfagelever *uten* rett, med figur 4, som illustrerer gjennomstrømningen til allmennfagelever *med* rett til opplæring, ser vi klare forskjeller i hvordan elevstrømmene flyter. Mens de tunge strømmene i figur 4 går fra grunnkurs til VKI og VKII, finner vi i figur 6 nesten like mange elever til høyre i figuren, det vil si utenfor opplæringsystemet.

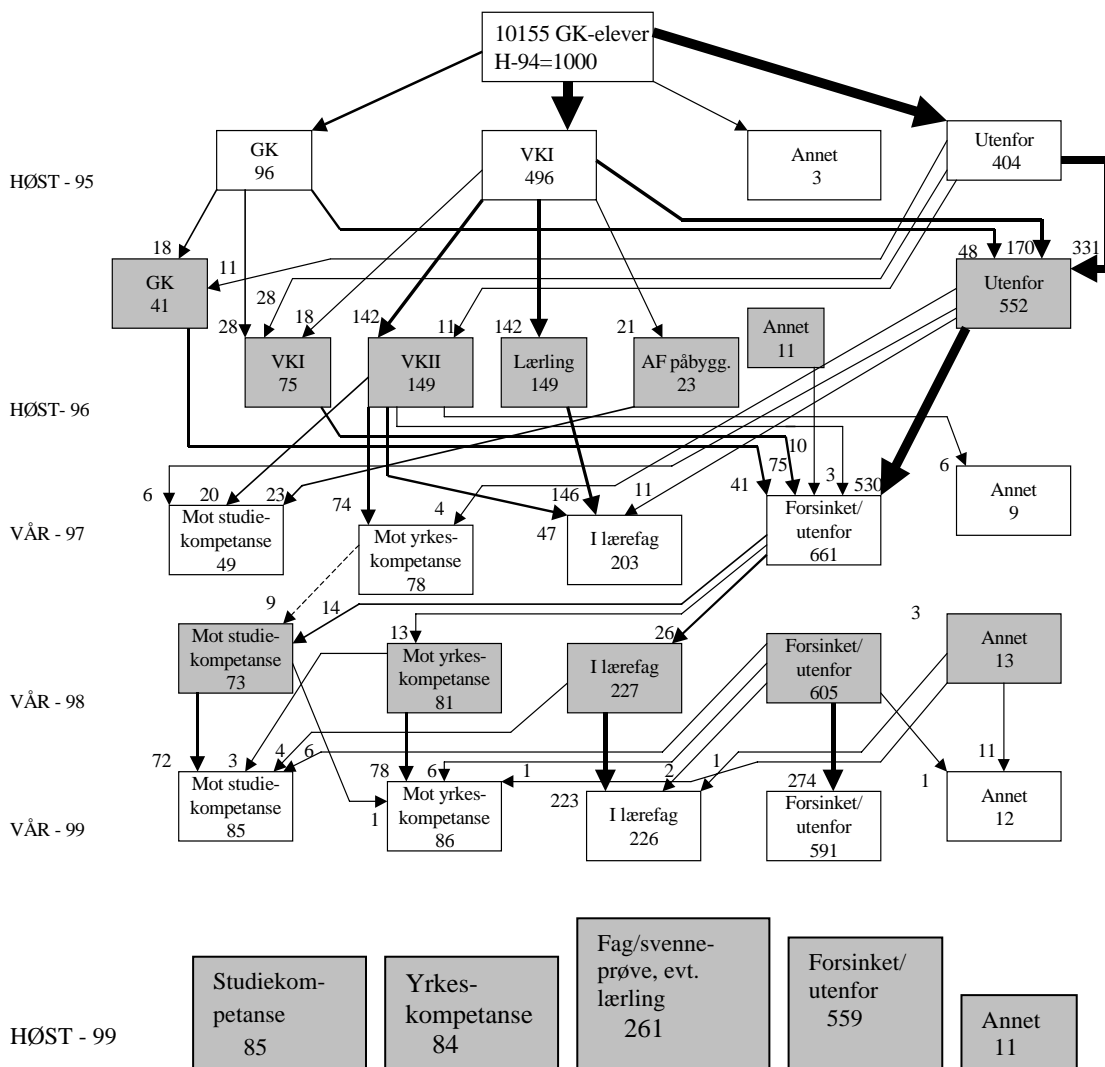
Vi noterer oss like fullt at det også blant elever uten rett finnes mange allmennfagelever som kommer tilbake i opplæringsystemet og kommer i rute. Andre opplæringsår, høsten

1995, var vel 43 prosent utenfor eller forsinket, hvorav 11,5 prosent i grunnkurs. Høsten 1996 var andelen ”ikke i rute” økt til ca. 51 prosent, hvorav 4 prosent gikk i grunnkurs og 7,3 prosent gikk i VKI. Våren 1997 var andelen redusert til 49,9 prosent, og våren 1998 ytterligere gått ned til 43,9 prosent, altså på nivå med høsten 1995. Våren 1999 var andelen forsinkede eller utenfor nede i 42 prosent. Til sammenlikning var den tilsvarende andelen blant allmennfagelevne med rett i underkant av 6 prosent.

Høsten 1999, når vi har tatt hensyn til opplysninger fra LINDA fagopplæring, er andelen utenfor eller forsinket redusert med 1,4 prosentpoeng blant elever uten rett som hadde startet i allmennfaglige grunnkurs. Andelen med fagkompetanse/lærlinger er økt tilsvarende.

Figur 7 (neste side) viser at progresjonen blant elever uten rett til opplæring på yrkesfag, domineres av kraftige strømninger utenfor opplæringssystemet. Dette gjaldt som nevnt også allmennfagelevne uten rett til opplæring. Mange av allmennfagelevne uten rett kom i rute etter hvert (flere elever var i mål høsten 1999 enn høsten 1995), men dette er ikke tilfelle for yrkesfagelevne uten rett. Mens 50 prosent av yrkesfagelevne uten rett var forsinket eller utenfor høsten 1995, var andelen våren 1999 59 prosent. Opplysningene fra LINDA fagopplæring viser at andelen av yrkesfagelever uten rett som var utenfor/forsinket, ble redusert til ca 56 prosent høsten 1999.

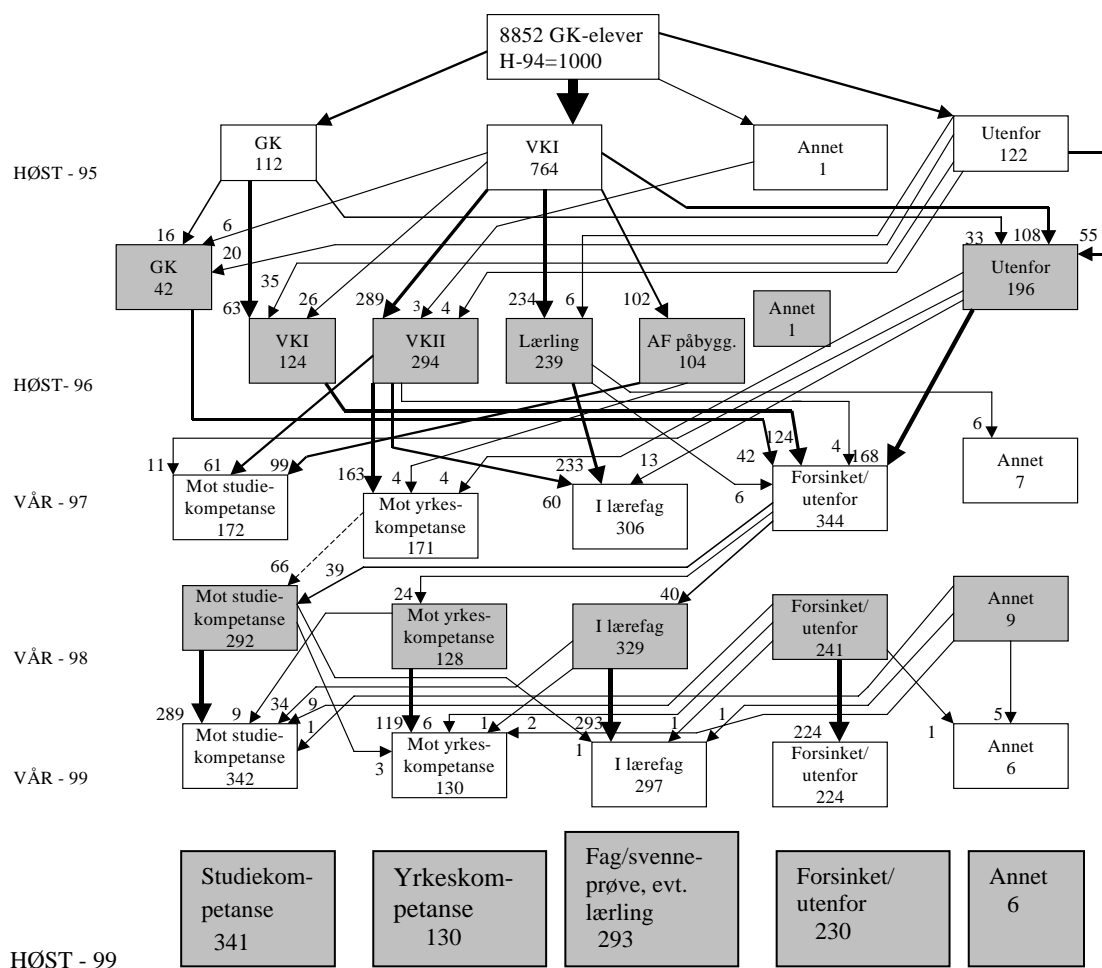
Figur 7. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant elever uten rett til opplæring, som startet i grunnkurs i yrkesfag høsten 1994.

4 Gjennomstrømning blant gutter og jenter med rett til opplæring som startet i yrkesfaglige studieretninger

Forskjellen i gjennomstrømning mellom gutter og jenter er liten blant allmennfagelevne (jamnfør Støren, Skjersli og Aamodt 1998), men er større på yrkesfagene. I dette kapitlet der vi sammenlikner gutter og jenter, konsentrerer vi oss derfor om dem som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs. I figur 8 og 9 ser vi på gjennomstrømningen blant jenter og gutter med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994.

Figur 8. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant jenter med rett til opplæring, som startet i grunnkurs i yrkesfag høsten 1994.

Sammenlikner vi figur 8 og 9, ser vi at strømmen av elever som går over til – eller tar tilleggsutdanning i – allmennfaglig påbygging etter yrkesfag, i svært høy grad er jentedominert. Blant jentene var det våren 1999 relativt flere som var i rute mot eller i mål med studiekompetanse (34,2 prosent) enn med fagkompetanse (29,7 prosent). Når vi legger

sammen andelen av disse jentene som har fått eller ligger an til å få enten yrkes- eller fagkompetanse, er dette likevel flere, nemlig i alt 42,7 prosent, enn andelen orientert mot studiekompetanse.

Som vist i tidligere analyser (jamfør Støren, Skjersli og Aamodt 1998: 99) er nedgangen i andelen jenter med yrkeskompetanse våren 1998 kun tilsynelatende. Blant jentene er det en ikke ubetydelig andel med dobbeltkompetanse, det vil si med både yrkeskompetanse og studiekompetanse.

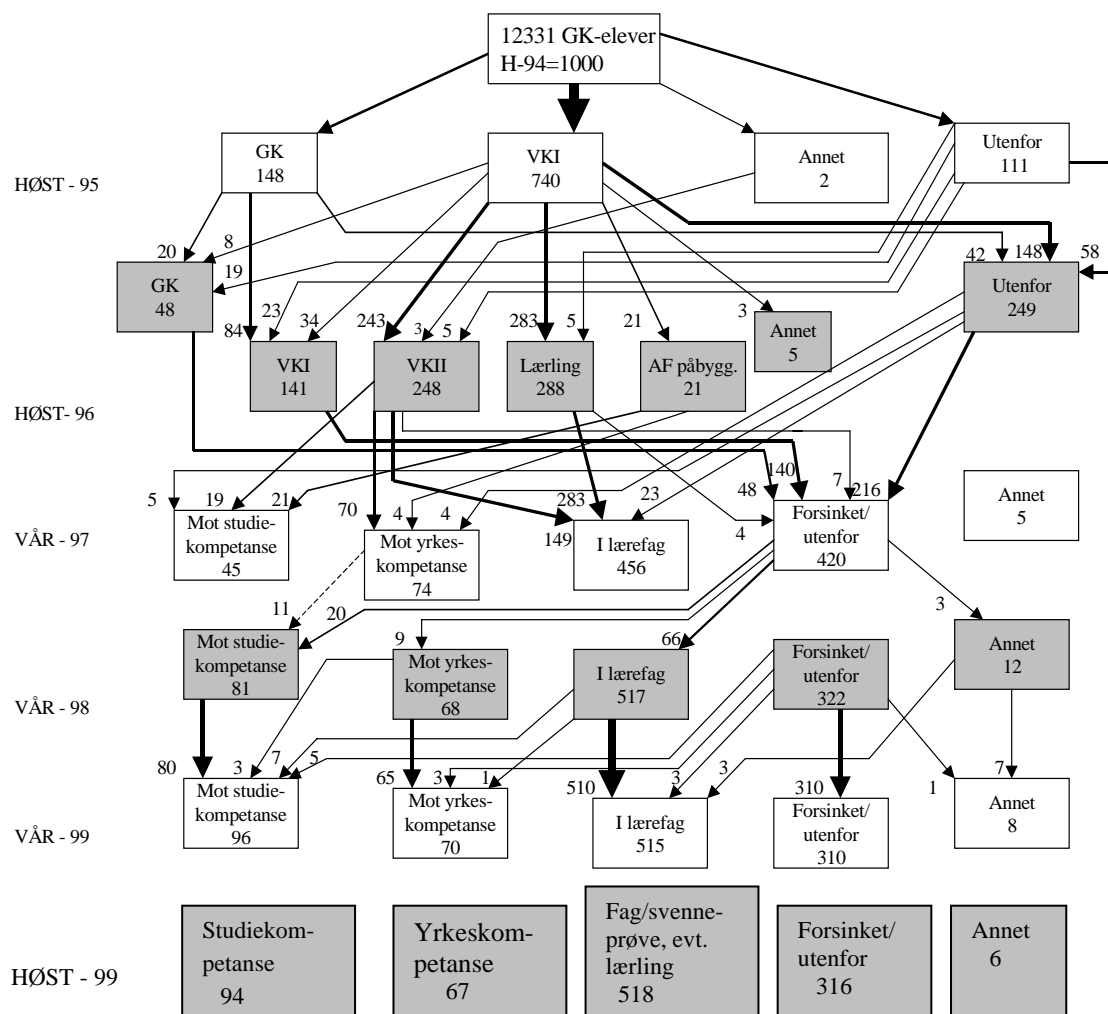
Fra våren 1998 til våren 1999 var det en økning på 5 prosent av jenter med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs, som var orientert mot studiekompetanse.

I alt 7,5 prosent av jenter med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994, hadde dobbeltkompetanse. Disse inngår i andelen med studiekompetanse våren 1999 i figur 8. Av disse jentene hadde 6,6 prosent vært i rute mot skolebasert yrkeskompetanse våren 1997, og 0,9 prosent våren 1998. (Alle de omtalte andeler gjelder andeler av *alle* jenter med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994. Andelen som strøk er ikke trukket fra.)

Når jenter med dobbeltkompetanse medregnes, var det *20,6 prosent av jentene* som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs som var i rute mot eller hadde oppnådd skolebasert yrkeskompetanse våren 1999 (herunder enkelte opprinnelige yrkesfagelever som var i rute mot studiekompetanse våren 1998 men som hadde gått "tilbake til" yrkesfag våren 1999 samt noen få jenter som hadde skiftet fra fag under lov om fagopplæring til skolebaserte yrkesfag), og ikke 13 prosent som angitt i nest nederste linje i figur 8. (Andelen som strøk er ikke trukket fra.)

Våren 1999 var 22 prosent av jentene med rett til opplæring som hadde begynt i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994, utenfor eller forsinket. Denne andelen var dermed redusert med hele 12 prosentpoeng siden våren 1997, nærmere 2 prosentpoeng siden våren 1998.

Ved å ta hensyn til data fra LINDA fagopplæring (jamfør nederste linje for høsten 1999), er det en liten økning (0,6 prosent) i andelen som var utenfor eller forsinket blant jentene.

Figur 9. Gjennomstrømning fram til våren 1999 blant gutter med rett til opplæring, som startet i grunnkurs i yrkesfag høsten 1994.

Mens en drøy tredjedel av alle jentene med rett til opplæring som startet i yrkesfag høsten 1994, hadde orientert seg i rute mot eller oppnådd studiekompetanse våren 1999, gjelder dette ikke flere enn i underkant av 10 prosent av guttene. Blant guttene med rett til opplæring som begynte i yrkesfaglige grunnkurs høsten 1994, er derimot en langt høyere andel i rute mot fagkompetanse. 51,5 prosent av dem var i rute mot eller i mål med fagkompetanse våren 1999, mot knappe 30 prosent av jentene. Inkludert andelen i rute mot skolebasert yrkeskompetanse for guttenes del, kommer vi opp i 58,5 prosent på vei mot eller i mål med fag- eller yrkeskompetanse. Når vi regner med andelen med dobbeltkompetanse, se nedenfor, øker andelen av guttene som har *skolebasert yrkeskompetanse til ca 8,5 prosent* (mot 7 prosent som angitt i nest nederste linje i figur 9), og andelen med yrkes- eller fagkompetanse øker til ca 60 prosent. Forskjellene mellom figur 8 og 9 gjenspeiler at det foretas svært ulike valg blant gutter og jenter i yrkesfaglige studieretninger med hensyn til opplæringsløp og utdanningstype.

Andelen av guttene som var på vei mot studiekompetanse våren 1999, var 1,5 prosentpoeng høyere enn året før. Vi ser dermed at langt færre gutter enn jenter på yrkesfag sikter seg inn mot studiekompetanse, og at tilsiget det siste året var større for jentene (5 prosentpoeng).

Våren 1999 hadde 1,4 prosent av disse guttene dobbeltkompetanse. Av dem som våren 1999 var i rute mot eller i mål med studiekompetanse, hadde nemlig 1,1 prosent vært i rute mot yrkeskompetanse våren 1997, og 0,3 prosent hadde vært i rute mot yrkeskompetanse våren 1998. (Andelen som strøk er ikke trukket fra).

Blant guttene med rett til opplæring som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs, gikk andelen forsinkede eller utenfor ned med 11 prosentpoeng fra våren 1997 til våren 1999. Nedgangen i andelen gutter som ikke er i rute, er på høyde med nedgangen blant jentene. Likevel var det relativt flere gutter enn jenter som ikke var i rute våren 1999, 31 prosent. Denne differansen skyldes for en stor del at gutter i større omfang enn jenter har satset på fag under lov om fagopplæring og læretid i bedrift, der det for en del søkere var problemer med å få læreplass i 1996-1997. Jentene har i større grad satset på skolebaserte løp, der både den høye andelen som tar allmennfaglig påbygging betyr mye, samt at gjennomstrømningen generelt har vært bedre blant dem som velger skolebaserte løp fram mot yrkeskompetanse enn blant dem som velger fag under lov om fagopplæring fram mot fag/svenneprøve.

Når vi innlemmer opplysninger fra LINDA fagopplæring (siste linje, høsten 1999), øker andelen som var utenfor/forsinket med 0,6 prosent. Dette gjelder altså på samme måte for guttene med rett til opplæring som hadde startet på yrkesfag, som vi foran – jamfør figur 8 – så for jentene som hadde begynt på yrkesfag.

Fagbrev-kategorien har ”tatt” noen fra både studiekompetanse og skolebasert yrkeskompetanse, samt fått noen nye som tidligere var registrert som utenfor eller forsinket. Samtidig har kategorien ”mistet” noen ved at noen har strøket, jamfør informasjonen fra LINDA fagopplæring. Samlet fører dette til at andelen i kategorien fagkompetanse er den samme (det vil si økt med 3 promille) og at andelen ”utenfor/forsinket” er litt høyere høsten 1999 enn det vi kunne registrere våren 1999.

5 Sammenlikning av 1994-kullet og 1995-kullet

5.1 Innledning

I dette kapitlet vil vi sammenlikne andeler av 1994-kullet som var i rute (eller i mål) etter fire opplæringsår i 1998, med de tilsvarende andeler fra 1995-kullet som var i rute (eller i mål) i 1999. Vi har tidligere sett at det etter skolestart i tredje opplæringsår var små forskjeller i progresjonen mellom første og annet grunnkurskull i Reform 94 (Støren, Skjersli og Aamodt 1998:75). Imidlertid medfører de nye opplysningene fra LINDA fagopplæring at vi får noe annerledes resultater med hensyn til forskjeller og likheter mellom de to kullene enn det vi tidligere har funnet. Når vi tidligere har basert oss på data fra LINDA inntak alene, hadde 1994-kullet med rett til opplæring noe bedre progresjon og gjennomføring enn 1995-kullet, de som var uten rett til opplæring i 1994-kullet hadde langt bedre progresjon enn 1995-kullet, og når elever med og uten rett ble sett samlet, var det svært små forskjeller. Grunnen til det siste, er at elever uten rett utgjør en langt mindre andel av 1995-kullet enn av 1994-kullet.

Når vi tar hensyn til data fra LINDA fagopplæring, er det blant elever med rett til opplæring ingen forskjeller mellom 1994-kullet og 1995-kullet (jamfør tabell 5.2). Den tidligere registrerte (lille) forskjellen mellom rettselever fra de to kullene, var altså ikke reell. I hele kullet, elever med og uten rett sett samlet, er det best progresjon og gjennomføring i 1994-kullet, jamfør tabell 5.1, når vi tar i betraktning opplysninger fra LINDA fagopplæring.

Å være ”i rute etter fire år” i tabellene 5.1-5.7 vil si at en var avgangselev det tredje eller fjerde året etter start i videregående opplæring eller var i lære. Vi har her ikke fratrukket dem som eventuelt måtte ha strøket, men har tatt hensyn til opplysninger fra LINDA fagopplæring om inngåtte lærekontrakter til og med 1999 for 1995-kullet og til og med 1998 for 1994-kullet. For 1994-kullet har vi altså *ikke* med opplysninger som gjelder inngåtte lærekontrakter i 1999 eller for avgangselever i 1999. Grunnen til at vi har utelatt data for det femte året for dette kullet, er at vi ikke har data for det femte året for det kullet vi sammenligner med, nemlig 1995-kullet. Vi sammenlikner resultatene så langt vi kjenner dem for begge kullene, til og med utgangen av fjerde opplæringsår. På denne måten får vi sammenliknbare data for de to kullene.

Mangelfulle opplysninger om lærlinger i LINDA inntak, og tilleggsopplysninger fra LINDA fagopplæring, hadde større betydning for 1995-kullet enn 1994-kullet. Det ser vi tydelig om vi sammenlikner resultatene i tabellene 5.1-5.7 med resultater i vedlegg (tabell V.1.-V.7). I disse vedleggstabellene (V.1-V.7) baserer vi oss på den definisjonen som har vært lagt til grunn i alle tidligere rapporteringer fra NIFU, og som også tilsvarende definisjonen som er grunnlaget for alle linjene i flytdiagrammene i kapittel 2 - 4 *før* siste linje som gjelder høsten 1999.

Når nye opplysninger om lærlinger fra LINDA fagopplæring får større betydning for 1995-kullet enn for 1994-kullet, kommer det trolig først og fremst av mangel på opplysninger om lærlinger fra to fylker høsten 1997 i LINDA inntak. Selv om vi tok forbehold om dette i tidligere rapporteringer da vi omtalte en viss forskjell mellom rettselever fra 1994-kullet og 1995-kullet (Støren m. fl. 1998), har tilleggsopplysningene fra LINDA fagopplæring noe større betydning for resultatene for 1995-kullet enn vi forutså.

I vedleggstabellene V.8-V.14 har vi i tillegg til informasjon om lærekontrakter også benyttet informasjon om resultatet av prøveavleggelse til og med 1999 for 1995-kullet og til og med 1998 for 1994-kullet. Her får vi med enkelte personer som har gått opp til fagprøve som ikke hadde vært registrert som lærlinger. Samtidig er de av kandidatene som har gått opp til fagprøve i den aktuelle perioden og som har strøket, utelatt. For 1995-kullet bruker vi informasjon om resultater fra fag/svenneprøve til og med 1999. For å få sammenliknbare tall, bruker vi for 1994-kullet tilsvarende informasjon til og med 1998. Disse vedleggstabellene viser i all hovedsak de samme likheter og forskjeller mellom de to kullene som vi nedenfor ser i tabellene 5.1-5.7.

5.2 Andeler av 1994-kullet og 1995-kullet som var i rute etter fire opplæringsår. Med og uten rett til opplæring.

I tabell 5.1 sammenlikner vi kullene som helhet etter å ha tatt hensyn til tilleggsinformasjon om inngåtte lærekontrakter. Av hele 1995-kullet⁶ var 80 prosent i rute mot kompetanse etter fire år, mot 77 prosent av 1994-kullet.

Tabell 5.1. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever med og uten rett til opplæring, medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet. Ikke fratrukket evt. stryk. Prosent.

Situasjon etter fire år	Elever som startet i grunnkurs i 1994	Elever som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	22,0	21,9
Skolebasert yrkeskompetanse	4,7	5,6
Studiekompetanse	49,2	51,6
Annen kompetanse	1,1	0,9
Andel i rute, totalt	77,1 (N= 65421)	80,0 (N= 55944)

Kullene var som nevnt ulikt sammensatt med hensyn til andel av elevene som hadde rett til opplæring, og det kan være mindre eller større forskjeller mellom de to kullene blant henholdsvis rettselever og elever uten rett. Det vises i tabell 5.2 og 5.3.

⁶ Elever som hadde rett til opplæring fra 1994 er utelatt fra 1995-kullet, siden disse tilhører 1994-kullet.

I tabell 5.2, om elever med rett til opplæring, ser vi at det ikke er nevneverdige forskjeller mellom de to kullene, når vi har med opplysninger om inngåtte lærekontrakter.

Tabell 5.2. *Andel elever med rett til opplæring som er i rute etter fire opplæringsår, medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet. Ikke fratrukket evt. stryk. Prosent.*

Situasjon etter fire år	Elever med rett som startet i grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	22,7	22,2
Skolebasert yrkeskompetanse	4,3	5,4
Studiekompetanse	58,2	57,5
Annen kompetanse	1,1	0,9
Andel i rute, totalt	86,3 (N= 49399)	86,0 (N= 48449)

Det er ikke bare andelen som er i rute som er lik; også fordelingen mellom de ulike typer kompetanse er svært lik.

Forskjellen mellom de to kullene viser seg imidlertid å være større dersom vi fokuserer på elevene som startet i grunnkurs *uten rett til opplæring*. Det var mer enn dobbelt så stor elevgruppe som påbegynte grunnkurs i 1994 uten å ha rett til opplæring (15296 elever) som i 1995 (7495). Like fullt var rundt 7 prosentpoeng flere av det første kullet, det vil si i alt 48,7 prosent, i rute etter fire år (se tabell 5.2). Vi ser at en større andel av 1994-kullet enn av 1995-elevne uten rett var på vei mot eller i mål med studiekompetanse.

Tabell 5.3. *Andel elever uten rett til opplæring som er i rute etter fire opplæringsår, medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet. Ikke fratrukket evt. stryk. Prosent.*

Situasjon etter fire år	Elever uten rett som startet i grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	21,0	20,1
Skolebasert yrkeskompetanse	6,0	7,4
Studiekompetanse	20,3	12,9
Annen kompetanse	1,4	1,2
Andel i rute, totalt	48,7 (N= 15296)	41,7 (N= 7495)

Hovedgrunnen til forskjellen i progresjon er at det i 1995-kullet (i prinsippet) ikke finnes 17-åringer uten rett til opplæring. Aldersfordelingen blant elever uten rett er svært ulik i de to kullene. Av 1994-kullet uten rett utgjorde 17-åringene så mye som 43 prosent, 18-åringene 18 prosent. Andelen som var eldre enn 18 år utgjorde ca 36 prosent. Av 1995-

kullet utgjorde 18-åringene 27 prosent, og de som var mer enn 18 år hele 71 prosent (Støren, Skjersli og Aamodt 1998: 79). 17-åringer uten rett til opplæring i 1994-kullet hadde en langt bedre progresjon (og mange av dem valgte allmennfag) enn andre aldersgrupper uten rett til opplæring fram mot avslutningen av tredje opplæringsår (jamfør Støren, Skjersli og Aamodt 1998). Dette er hovedgrunnen til den bedre progresjonen i 1994-kullet uten rett enn blant 1995-kullet uten rett til opplæring. Det er den store forskjellen mellom kullene i andel med studiekompetanse som har betydning for andelen som har oppnådd eller er i rute mot kompetanseoppnåelse.

5.3 Andeler av allmennfag- og yrkesfagelever med og uten rett til opplæring som var i rute etter fire opplæringsår. 1994- og 1995-kullet

I tabell 5.4 ser vi at det knapt er noen forskjeller mellom kullene av allmennfagelever med rett til opplæring i andelen som er i rute etter fire år, når vi tar hensyn til data fra LINDA fagopplæring.

Tabell 5.4. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **med rett** til opplæring som hadde startet i **allmennfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet. Ikke fratrukket stryk. Prosent.

Situasjon etter fire år	Elever med rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	2,2	2,0
Skolebasert yrkeskompetanse	0,5	0,5
Studiekompetanse	90,3	90,2
Annen kompetanse	1,0	1,1
Andel i rute, totalt	94,0 (N= 27684)	93,8 (N= 26500)

Tabell 5.5. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **med rett** til opplæring som hadde startet i **yrkesfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet. Ikke fratrukket stryk. Prosent.

Situasjon etter fire år	Elever med rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	49,7	46,5
Skolebasert yrkeskompetanse	9,3	11,2
Studiekompetanse	16,9	18,1
Annen kompetanse	1,1	0,7
Andel i rute, totalt	77,0 (N= 21183)	76,5 (N= 21949)

Når vi har tatt hensyn til informasjon om lærekontrakter fra LINDA fagopplæring, er det liten forskjell mellom de to kullene av rettselever som hadde startet i yrkesfag, jmfør tabell 5.5. Det er en forbløffende stor likhet i progresjon og andel i rute mot eller med oppnådd kompetanse mellom yrkesfagelever med rett til opplæring i de to kullene. Det er også relativt stor likhet i fordelingene med hensyn til type kompetanse. Det synes imidlertid å være noen flere av 1995-kullet av yrkesfagelever enn av 1994-kullet som har satset på studiekompetanse (allmennfaglig påbygging).

Tabell 5.6. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **uten rett** til opplæring som hadde startet i **allmennfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet. Ikke fratrukket stryk. Prosent.

Situasjon etter fire år	Elever uten rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	5,0	4,1
Skolebasert yrkeskompetanse	1,7	1,2
Studiekompetanse	49,9	29,6
Annen kompetanse	1,3	0,9
Andel i rute, totalt	57,9 (N= 4616)	35,9 (N= 2245)

Tabell 5.7. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **uten rett** til opplæring som hadde startet i **yrkesfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet. Ikke fratrukket stryk. Prosent.

Situasjon etter fire år	Elever uten rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	29,2	27,0
Skolebasert yrkeskompetanse	8,1	10,1
Studiekompetanse	7,3	5,8
Annen kompetanse	1,3	1,3
Andel i rute, totalt	45,9 (N= 10155)	44,2 (N= 5250)

Blant elever uten rett til opplæring som hadde startet i allmennfaglige grunnkurs, var det stor forskjell i progresjon og gjennomføring mellom de to kullene, jf tabell 5.6. Forskjellen kan sannsynligvis tilskrives de mange 17-åringene uten rett til opplæring som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1994, som hadde langt bedre progresjon enn eldre elever uten rett. 17-åringer uten rett finnes som nevnt foran ikke i 1995-kullet (jmfør også Støren, Skjersli og Aamodt 1998:80).

Blant elever uten rett til opplæring i 1994-kullet var det stor forskjell i andel med kompetanse mellom allmennfagelever (tabell 5.6) og yrkesfagelever (tabell 5.7), med langt

flere av allmennfagelevne som oppnådde kompetanse. Blant elever uten rett i 1995-kullet, var det mindre forskjeller mellom yrkesfag- og allmennfagelever enn i 1994-kullet.

Det er dermed også små forskjeller mellom 1994-kullet og 1995-kullet blant elever uten rett som hadde startet i yrkesfaglige grunnkurs (tabell 5.7), med 44,2 prosent i rute etter fire år av 1995-kullet og 45,9 prosent av 1994-kullet.

Når opplysninger fra LINDA fagopplæring føyes til datamaterialet, reduseres forskjellene mellom elever uten rett i de to kullene i forhold til tidligere rapporteringer. Dette framkommer om en sammenlikner tabell 5.6 og 5.7 med vedleggstabellene V.6 og V.7. Tilleggsopplysningene fra LINDA fagopplæring har altså større betydning for 1995-kullet enn for 1994-kullet, fordi det var mer mangelfulle opplysninger fra LINDA inntak for 1995-kullet enn 1994-kullet når det gjaldt lærlingene. Dette gjaldt som nevnt særlig høsten 1997, som spesielt berørte 1995-kullet.

Litteratur

B. Innst. S. nr 12 (1998-99): Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 1999 under rammeområde 17 Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet.

Besl.O.nr.68 (1997-1998): *Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova).*

Edvardsen, R., Skjersli, S., Støren, L.A., Szanday, B. Og P.O. Aamodt (1998): *På oppløpssida. Evaluering av Reform 94: Underveisrapport 1997.* Rapport 3/98. Oslo: Norsk Institutt for studier av forskning og utdanning.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (2000): *Vedlegg til Rundskriv F-23-00, 31.03.2000: Tilbudsstrukturen i videregående opplæring*

Markussen, Eifred (2000): *Særsilt tilrettelagt opplæring i videregående – hjelper det? Om segregering, inkludering og kompetanseoppnåelse i det første Reform 94-kullet.* Fafo-rapport 341. Oslo: Fafo.

Ot.prp. nr. 44 (1999-2000): *Om lov om endringer i lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) m.m.*

Støren, L. A, Skjersli, S og Aamodt, PO (1998): *I mål? Evaluering av Reform 94: Sluttrapport fra NIFUs hovedprosjekt.* Rapport 18/98. Oslo: Norsk Institutt for studier av forskning og utdanning.

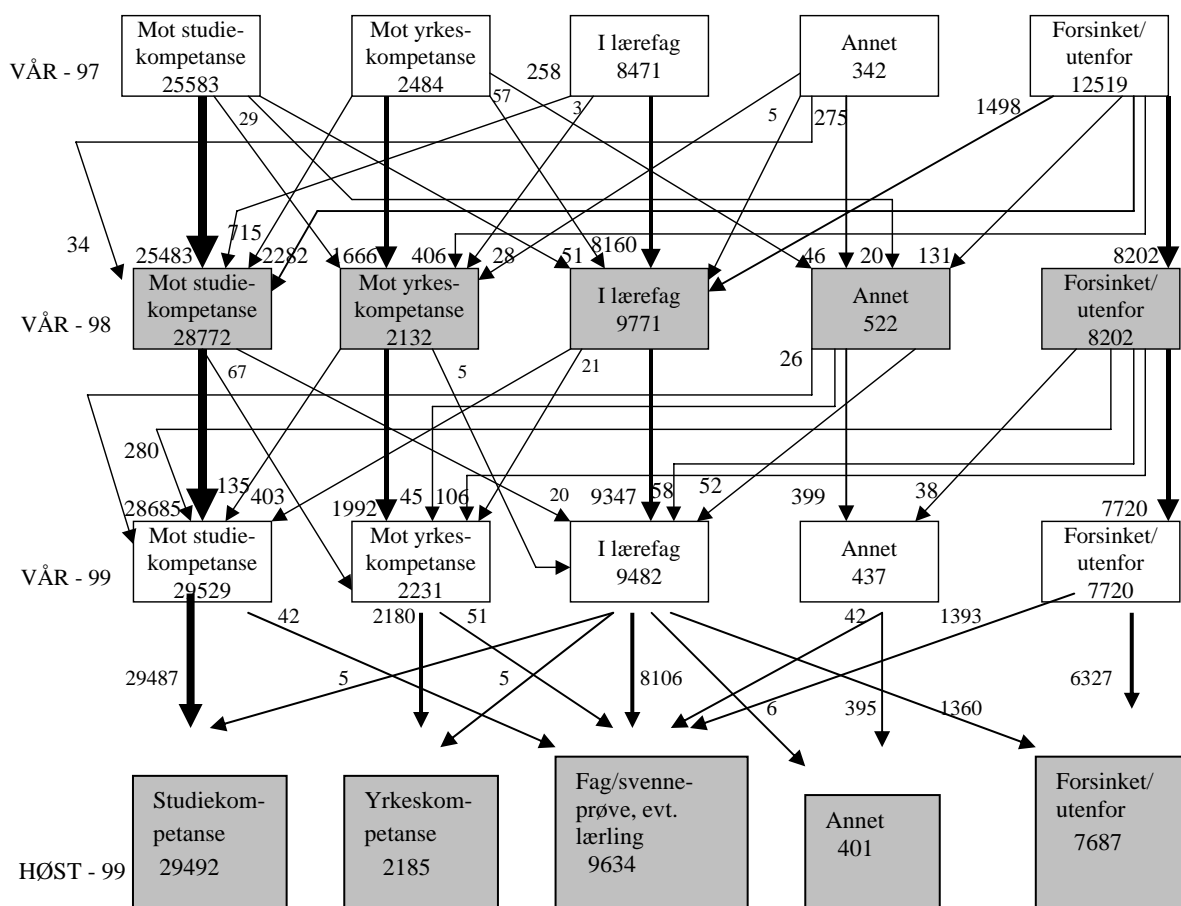
Støren, L. A. (2000): *Yrkesfag eller allmennfag. Om stabilitet og endring i de unges valg, og bakgrunnen for utdanningsvalg.* Skriftserie nr. 9/2000. Oslo: Norsk Institutt for studier av forskning og utdanning.

SSB (1999): *Lærlinger og elever under lov om videregående opplæring 1. oktober 1998.* Foreløpige tall. Aktuell utdanningsstatistikk 2/99. Oslo - Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.

St. meld. nr 31 (1998-99): *Videregående opplæring.*

Vedlegg

Figur V.1 Bevegelser og endring i status fra våren 1997 til høsten 1999 blant elever med rett til opplæring (N=49399) som startet i grunnkurs høsten 1994. Absolutte tall.

Definisjon A.

I tabellene V.1-V-7 baserer vi oss på definisjon A, som er den definisjonen som har vært lagt til grunn i alle tidligere rapporteringer fra NIFU, det vil si data fra LINDA inntak alene, og uten tilleggsopplysninger fra LINDA fagopplæring. Dette tilsvarer definisjonen som er grunnlaget for alle linjene i flytdiagrammene i kapittel 2 – 4, *før* siste linje som gjelder høsten 1999.

Tabell V.1. *Definisjon A: Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever med og uten rett til opplæring av 1994- og 1995-kullet, dvs. i henholdsvis 1998 og 1999. Prosent.*

Situasjon etter fire år, definisjon A	Elever som startet i grunnkurs i 1994	Elever som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	18,7	16,0
Skolebasert yrkeskompetanse	4,7	5,6
Studiekompetanse	49,2	51,6
Annen kompetanse	1,1	0,9
Andel i rute, totalt	73,7 (N= 65421)	74,1 (N= 55944)

Tabell V.2. *Definisjon A. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever med rett til opplæring av 1994- og 1995-kullet, dvs. i henholdsvis 1998 og 1999. Prosent.*

Situasjon etter fire år, definisjon A	Elever med rett som startet i grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	19,8	16,5
Skolebasert yrkeskompetanse	4,3	5,4
Studiekompetanse	58,2	57,5
Annen kompetanse	1,1	0,9
Andel i rute, totalt	83,4 (N= 49399)	80,3 (N= 48449)

Tabell V.3. *Definisjon A. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever uten rett til opplæring av 1994- og 1995-kullet, dvs. i henholdsvis 1998 og 1999. Prosent.*

Situasjon etter fire år, definisjon A.	Elever uten rett som startet i grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	16,1	12,5
Skolebasert yrkeskompetanse	6,0	7,4
Studiekompetanse	20,3	12,9
Annen kompetanse	1,4	1,2
Andel i rute, totalt	43,8 (N= 15296)	34,0 (N= 7495)

Tabell V.4. Definisjon A. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **med rett** til opplæring som hadde startet i **allmennfaglige** grunnkurs. 1994- og 1995-kullet. Prosent.

Situasjon etter fire år, Definisjon A	Elever med rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	1,6	0,7
Skolebasert yrkeskompetanse	0,5	0,5
Studiekompetanse	90,3	90,2
Annen kompetanse	1,0	1,1
Andel i rute, totalt	93,4 (N= 27684)	92,5 (N= 26500)

Tabell V.5. Definisjon A. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **med rett** til opplæring som hadde startet i **yrkesfaglige** grunnkurs. 1994- og 1995-kullet. Prosent.

Situasjon etter fire år, Definisjon A	Elever med rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	43,9	35,6
Skolebasert yrkeskompetanse	9,3	11,2
Studiekompetanse	16,9	18,1
Annen kompetanse	1,1	0,7
Andel i rute, totalt	71,2 (N= 21183)	65,6 (N= 21949)

Tabell V.6. Definisjon A. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **uten rett** til opplæring som hadde startet i **allmennfaglige** grunnkurs. 1994- og 1995-kullet. Prosent.

Situasjon etter fire år, Definisjon A	Elever uten rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	3,2	1,6
Skolebasert yrkeskompetanse	1,7	1,2
Studiekompetanse	49,9	29,6
Annen kompetanse	1,3	0,9
Andel i rute, totalt	56,1 (N= 4616)	33,3 (N= 2245)

Tabell V.7. Definisjon A. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **uten rett** til opplæring som hadde startet i **yrkesfaglige** grunnkurs. 1994- og 1995-kullet. Prosent.

	Elever uten rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	22,7	17,1
Skolebasert yrkeskompetanse	8,1	10,1
Studiekompetanse	7,3	5,8
Annen kompetanse	1,3	1,3
Andel i rute, totalt	39,4 (N= 10155)	34,3 (N= 5250)

Definisjon B.

I tabellene V.8-V.14 baserer vi oss på definisjon B. Det vil si at vi både baserer oss på data fra LINDA inntak og data fra LINDA fagopplæring. Vi har medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet, slik vi også har gjort i tabellene 5.1-5.7 i kapittel 5 i rapporten, men i tillegg har vi tatt hensyn til opplysninger om hvorvidt en er registrert med bestått ved avleggelse av fag/svenneprøve i perioden.

Tabell V.8. *Definisjon B. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever med og uten rett til opplæring, medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet og som er registrert med bestått ved prøveavleggelse i perioden, og andre som har avlagt og bestått fag/svenneprøve. Prosent.*

Situasjon etter fire år, definisjon B	Elever som startet i grunnkurs i 1994	Elever som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	19,2	19,6
Skolebasert yrkeskompetanse	4,7	5,5
Studiekompetanse	49,2	51,5
Annen kompetanse	1,0	0,8
Andel i rute, totalt	74,0 (N= 65421)	77,4 (N= 55944)

Tabell V.9. *Definisjon B. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever med rett til opplæring, medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet og som er registrert med bestått ved prøveavleggelse i perioden, og andre som har avlagt og bestått fag/svenneprøve. Prosent.*

Situasjon etter fire år, definisjon B	Elever med rett som startet i grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	19,9	19,8
Skolebasert yrkeskompetanse	4,3	5,1
Studiekompetanse	58,2	57,5
Annen kompetanse	0,9	0,8
Andel i rute, totalt	83,3 (N= 49399)	83,3 (N= 48449)

Tabell V.10. Definisjon B. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **uten rett** til opplæring, medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet og som er registrert med bestått ved prøveavleggelse i perioden, og andre som har avlagt og bestått fag/svenneprøve. Prosent.

Situasjon etter fire år, Definisjon B	Elever uten rett som startet i grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	17,8	17,8
Skolebasert yrkeskompetanse	6,0	7,4
Studiekompetanse	20,2	12,8
Annen kompetanse	1,2	1,1
Andel i rute, totalt	45,3 (N= 15296)	39,1 (N= 7495)

Tabell V.11. Definisjon B. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **med rett** til opplæring som hadde startet i **allmennfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet og som er registrert med bestått ved prøveavleggelse i perioden, og andre som har avlagt og bestått fag/svenneprøve. Prosent.

Situasjon etter fire år, definisjon B	Elever med rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	2,0	2,0
Skolebasert yrkeskompetanse	0,5	0,5
Studiekompetanse	90,2	90,2
Annen kompetanse	1,0	1,0
Andel i rute, totalt	93,7 (N= 27684)	93,7 (N= 26500)

Tabell V.12. Definisjon B. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever **med rett** til opplæring som hadde startet i **yrkesfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet og som er registrert med bestått ved prøveavleggelse i perioden, og andre som har avlagt og bestått fag/svenneprøve. Prosent.

Situasjon etter fire år, definisjon B	Elever med rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1994	Elever med rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	43,5	41,4
Skolebasert yrkeskompetanse	9,2	10,8
Studiekompetanse	16,9	18,0
Annen kompetanse	0,8	0,5
Andel i rute, totalt	70,4 (N= 21183)	70,7 (N= 21949)

Tabell V.13. *Definisjon B. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever uten rett til opplæring som hadde startet i **allmennfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet og som er registrert med bestått ved prøveavleggelse i perioden, og andre som har avlagt og bestått fag/svenneprøve. Prosent.*

Situasjon etter fire år, definisjon B	Elever uten rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i allmennfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	4,2	3,6
Skolebasert yrkeskompetanse	1,7	1,2
Studiekompetanse	49,8	29,5
Annen kompetanse	1,3	0,9
Andel i rute, totalt	57,1 (N= 4616)	35,2 (N= 2245)

Tabell V.14. *Definisjon B. Andel som er i rute etter fire opplæringsår blant elever uten rett til opplæring som hadde startet i **yrkesfaglige** grunnkurs. Medregnet alle som er registrert i LINDA fagopplæring med inngåtte lærekontrakter til og med utgangen av 1998 for 1994-kullet og utgangen av 1999 for 1995-kullet og som er registrert med bestått ved prøveavleggelse i perioden, og andre som har avlagt og bestått fag/svenneprøve. Prosent.*

Situasjon etter fire år, definisjon B	Elever uten rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1994	Elever uten rett som startet i yrkesfaglige grunnkurs i 1995
Fagkompetanse	24,8	23,8
Skolebasert yrkeskompetanse	7,3	10,0
Studiekompetanse	8,1	5,7
Annen kompetanse	1,1	1,2
Andel i rute, totalt	41,2 (N= 10155)	40,8 (N= 5250)